

SKÝRSLA FRAMSÖGUMANNSS

í máli E-18/11

BEIÐNI um ráðgefandi álit EFTA-dómstólsins, samkvæmt 34. gr. samningsins milli EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls frá Héraðsdómi Reykjavíkur, í máli milli

Irish Bank Resolution Corporation Ltd

og

Kaupþings banka hf.

varðandi túlkun á 14. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2001/24/EB frá 4. apríl 2001 um endurskipulagningu og slit lánastofnana.

I Inngangur

1. Með bréfi dagsettu 22. desember 2011, sem skráð var í málaskrá dómstólsins 22. desember 2001, óskaði Héraðsdómur Reykjavíkur eftir ráðgefandi álit í máli sem rekið er fyrir dómstólnum milli Irish Bank Resolution Corporation Ltd (IBRC eða stefnandi) og Kaupþing banki hf. (Kaupþing eða stefndi).

2. Slitastjórn Kaupþings innkallaði kröfur lánardrottna sinna vegna slita stefnda, en innköllunin birtist fyrst í Lögbirtingablaðinu þann 30. júní 2009. Allir þeir, sem lýstu skuldakröfum, eða öðrum réttindum, gegn Kaupþingi, eða eignum sem það ræður yfir, voru hvattir til að leggja fram kröfur sínar skriflega til slitastjórnarinnar innan sex mánaða. Slitastjórnin hafnaði kröfum IBRC, sem hafði ekki fengið sérstaka tilkynningu frá slitastjórninni, á þeirri forsendu að kröfurnar voru settar fram 14. apríl 2010, en fresturinn sem slitastjórnin hafði veitt til að leggja fram kröfur rann út 30. desember 2009.

3. Í þessu máli reynir fyrst á það hvort slitastjórnin var skuldbundin, samkvæmt íslenskum lögum, að meðtöldum þeim reglum sem leiddar eru af EES-samningnum, til þess að tilkynna stefnanda, sem þekktum lánardrottni með búsetu í EES-ríki, um slit stefnda, hvenær fresturinn til að lýsa kröfum átti að renna út og um afleiðingarnar þess að kröfum væri ekki lýst innan frestsins. Að auki, reynir á það álitaefni hvort að slitastjórninni var skylt að viðurkenna kröfu stefnanda, sem gilda kröfu við slitameðferð stefnda, þrátt fyrir að hafa mótttekið hana eftir að kröfulýsingarfrestur rann út, þar sem að stefnandi fékk ekki sérstaka tilkynningu um slitin.

4. Ágreiningurinn kom upp vegna augljóss ósamræmis á milli íslenska texta 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB (tilskipunin) og annarra útgáfna ákvæðisins á tungumálum sem um getur í 129. gr. EES-samningsins (EES).

II Löggjöf

EES-réttur

5. A-liður 2. gr. EES-samningsins er svohljóðandi:

Í þessum samningi merkir:

a) hugtakið „samningur“ meginmál samningsins, bókanir við hann og viðauka auk þeirra gerða sem þar er vísað til,

6. 119. gr. EES-samningsins er svohljóðandi:

Viðaukar, svo og gerðir sem vísað er til í þeim og aðlagðar eru vegna samnings þessa, skulu auk bókana vera óaðskiljanlegur hluti samningsins.

7. 1. mgr. 129. gr. EES-samningsins er svohljóðandi:

1. Samningur þessi er gerður í einu frumriti á dönsku, ensku, finnsku, frönsku, grísku, hollensku, íslensku, ítölsku, norsku, portúgölsku, spænsku, sænsku og þýsku og er hver þessara texta jafngildur.

Vegna stækkana Evrópska efnahagssvæðisins telst texti samnings þessa jafngildur á búlgörsku, eistnesku, lettnesku, litháísku, maltnesku, pólsku, rúmensku, slóvensku, slóvösku, tékknesku og ungersku.

Textar gerða, sem vísað er til í viðaukunum, eru jafngildir á búlgörsku, dönsku, eistnesku, ensku, finnsku, frönsku, grísku, hollensku, ítölsku, lettnesku, litháísku, maltnesku, pólsku, portúgölsku, rúmensku, slóvensku, slóvösku, spænsku, sænsku, tékknesku, ungersku og þýsku eins og þeir birtast í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins og skulu með tilliti til jafngildingar þýddir á íslensku og norsku og birtir í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins.

Tilskipun 2001/24/EB¹

8. Enska útgáfa 20. töluliðs formálsorðanna er svohljóðandi:

Provision of information to known creditors on an individual basis is as essential as publication to enable them, where necessary, to lodge their claims or submit observations relating to their claims within the prescribed time limits. This should take place without discrimination against creditors domiciled in a Member State other than the home Member State, based on their place of residence or the nature of their claims. Creditors must be kept regularly informed in an appropriate manner throughout winding-up proceedings.

9. Enska útgáfa 7. gr. tilskipunarinnar er svohljóðandi:

Duty to inform known creditors and right to lodge claims

1. Where the legislation of the home Member State requires lodgement of a claim with a view to its recognition or provides for compulsory notification of the measure to creditors who have their domiciles, normal places of residence or head offices in that State, the administrative or judicial authorities of the home Member State or the administrator shall also inform known creditors who have their domiciles, normal places of residence or head offices in other Member States, in accordance with the procedures laid down in Articles 14 and 17(1).

2. Where the legislation of the home Member State provides for the right of creditors who have their domiciles, normal places of residence or head offices in that State to lodge claims or to submit observations concerning their claims, creditors who have their domiciles, normal places of residence or head offices in other Member States shall also have that right in accordance with the procedures laid down in Article 16 and Article 17(2).

10. Enska útgáfa 13. gr. tilskipunarinnar er svohljóðandi:

Publication

The liquidators or any administrative or judicial authority shall announce the decision to open winding-up proceedings through publication of an extract from the winding-up decision in the Official Journal of the European Communities and at least two national newspapers in each of the host Member States.

11. Enska útgáfa 14. gr. tilskipunarinnar er svohljóðandi:

Provision of information to known creditors

1. When winding-up proceedings are opened, the administrative or judicial authority of the home Member State or the liquidator shall without delay individually inform known

---

¹ Evrópuþingsins og ráðsins 2001/24/EB frá 4. apríl 2001 um endurskipulagningu og slit lánastofnana, Stjúð. EB L 125, 2001, bls. 15.

creditors who have their domiciles, normal places of residence or head offices in other Member States, except in cases where the legislation of the home State does not require lodgement of the claim with a view to its recognition.

2. That information, provided by the dispatch of a notice, shall in particular deal with time limits, the penalties laid down in regard to those time limits, the body or authority empowered to accept the lodgement of claims or observations relating to claims and the other measures laid down. Such a notice shall also indicate whether creditors whose claims are preferential or secured in re need lodge their claims.

12. Tilskipun 2001/24/EB var tekin upp 16. lið c í viðauka IX við EES-samninginn.² Tilskipun 2001/24/EB var birt á íslensku í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins.³

13. Íslenska útgáfa 20. töluliðs formálsorðanna er svohljóðandi:

Upplýsingamiðlun til þekktra lánardrottna, hvers þeirra um sig, er jafnmikilvæg og birting til að gera þeim kleift, þegar það á við, að lýsa kröfum eða gera athugasemdir varðandi kröfur sínar innan tilskilinna tímamarka. Þetta ætti að fara fram án mismununar gagnvart lánardrottnum með lögheimili í aðildarríki öðru en heimaaðildarríkinu, eftir því hvar þeir hafa búsetu eða hvers eðlis kröfur þeirra eru. Lánardrottnum skulu reglulega, og á viðeigandi hátt, gefnar upplýsingar á meðan á slitameðferð stendur.

14. Íslenska útgáfa 7. gr. tilskipunarinnar er svohljóðandi:

Skyldan til að veita þekktum lánardrottnum upplýsingar og rétturinn til að lýsa kröfum

1. Þegar krafist er samkvæmt löggjöf heimaaðildarríkis að kröfum sé lýst eigi að taka þær gildar eða kveðið er á um að lögboðið sé að tilkynna lánardrottnum, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu sína í því ríki, um ráðstöfunina skulu stjórnvöld eða dómsmálayfirvöld heimaaðildarríkisins eða stjórnandi einnig tilkynna það þekktum lánardrottnum, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu sína í öðrum aðildarríkjum, í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 14. gr. og 1. mgr. 17. gr.

2. Þegar löggjöf heimaaðildarríkis kveður á um réttindi lánardrottna, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu sína í því ríki, til að lýsa kröfum sínum eða leggja fram athugasemdir varðandi þær skulu lánardrottnar, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu sína í öðrum aðildarríkjum, einnig hafa þann rétt í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 16. gr. og 2. mgr. 17. gr.

² Felld inn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 167/2002 (Stjtíð. ESB 2003 L 38, bls. 28 og EES-viðbætur nr. 9, 13.2.2003, bls. 20). Óðlaðist gildi 1. ágúst 2003.

³ EES-viðbætur nr. 29, 10.6.2004, bls. 198.

15. Íslenska útgáfa 13. gr. tilskipunarinnar er svohljóðandi:

Birting

Skriptastjórar eða stjórnvöld eða dómsmálayfirvöld skulu tilkynna um þá ákvörðun að hefja slitameðferð með birtingu útdráttar úr slitaákvörðuninni í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna og í a.m.k. tveimur innlendum dagblöðum í hverju gistaðildarríki.

16. Íslenska útgáfa 14. gr. tilskipunarinnar er svohljóðandi:

Tilhögun upplýsingamiðlunar til þekktra lánardrottna⁴

1. Þegar slitameðferð hefst skulu stjórnvöld eða dómsmálayfirvöld heimaðildarríkisins eða skriptastjórinn upplýsa án tafar alla lánardrottna, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu í öðrum aðildarríkjum, um það nema í tilvikum þegar í löggjöf heimaðildarríkis þess er ekki krafist að kröfunni sé lýst til að hún fáiast viðurkennd.⁵

2. Þessar upplýsingar skulu gefnar í formi auglýsingar þar sem fram koma tímamörk og viðurlög ef þau eru ekki virt, hvaða aðili hefur vald til að taka við kröfum sem lýst er eða athugasemdum sem eru lagðar fram varðandi kröfur og aðrar ráðstafanir sem mælt er fyrir um. Í auglýsingunni skal einnig koma fram hvort þeir sem eiga forgangskröfur eða kröfur sem eru tryggðar samkvæmt hlutarétti þurfi að lýsa þeim.⁶

Landsréttur

17. Samkvæmt 3. gr. laga nr. 2/1993 um Evrópska efnahagssvæðið, skal skýra lög og reglur, að svo miklu leyti sem við á, í samræmi við EES-samninginn og þær reglur sem á honum byggja.

18. Tilskipun 2001/24/EB var innleidd í íslenska löggjöf með lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. 2. mgr. 102. gr. þeirra laga er svohljóðandi:

Þegar fjármálafyrirtæki hefur verið skipuð slitastjórn, skal hún tafarlaust gefa út og fá birta í Lögbirtingablaði innköllun vegna slitanna. Um efni innköllunar,

---

⁴ Þýðing fengin úr skriflegum athugasemdum sem stefnandi lagði fram: „Arrangements for the disclosure of information to known creditors“.

⁵ Þýðing fengin úr skriflegum athugasemdum sem stefnandi og stefndi lögðu fram: „When winding-up proceedings are opened, the administrative or judicial authorities of the home Member State or the liquidator shall without delay inform all creditors, which have their domicile, permanent residence or head offices in other Member States, thereof except in cases where the legislation of the home Member State does not require the lodgment of the claim with a view to its recognition.“

⁶ Þýðing fengin úr skriflegum athugasemdum sem stefnandi lagði fram: „This information shall be provided in the form of an advertisement, which includes time limits and the penalty for non-observance of the time limits, the party empowered to take delivery of lodged claims or observations submitted regarding claims and other stipulated measures. The advertisement shall also indicate whether holders of preferential claims or claims secured under in re need to lodge such claims.“

kröfulýsingarfrest og tilkynningar eða auglýsingar vegna erlendra kröfuhafa skal beitt sömu reglum og við gjaldprotaskipti.

19. Þessar reglur, sem vísað er til, er t.d. að finna í 1. mgr. 86. gr. laga um gjaldprotaskipti nr. 21/1991 o.fl. (gjaldprotaskiptalög) sem er svohljóðandi:

Jafnframt því að gefa út innköllun skv. 85. gr. er skiptastjóra rétt að leita sérstaklega vitneskju um hvort einhver sá, sem kann að telja til kröfu á hendur protabúinu, sé búsettur erlendis. Komi fram vitneskja um slíkt er skiptastjóra rétt að tilkynna hlutaðeiganda svo fljótt sem verða má um gjaldprotaskiptin, hvenær kröfulýsingarfrestur endi og hverjar afleiðingar það geti haft að kröfu verði ekki lýst innan frestsins.

20. Samkvæmt 1. mgr. 102. gr. laga nr. 161/2002, að því er varðar kröfur á hendur fyrirtækinu, gilda sömu reglur við slit fjármálafyrirtækis og við gjaldprotaskipti. Því gildir 118. gr. laga nr. 21/1991 um þessar kröfur þ.m.t. 2. töluliður þeirrar greinar, sem kveður á um undanþágu frá niðurfellingu kröfu á hendur gjaldþrota búí, sem hefur verið lýst eftir að fresturinn til kröfulýsingar rann út „ef kröfuhafinn er búsettur erlendis og hafi hvorki verið kunnugt né mátt vera kunnugt um gjaldprotaskiptin, enda sé kröfunni lýst án ástæðulausra tafa og áður en boðað er til skiptafundar um frumvarp til úthlutunar úr búinu“.

21. Ákvæði 104. gr. laga nr. 161/2002 setur fram reglur um slit á lánastofnun með höfuðstöðvar á Íslandi og útibú í öðru EES-ríki. Þegar það ákvæði var fyrst fellt inn í lögin með 11. gr. laga nr. 130/2004, kvað fjórða málsgrein hennar á um að:

Nú er þekktur kröfuhafi lánastofnunar búsettur í öðru ríki innan Evrópska efnahagssvæðisins, og skal þá skiptastjóri án tafar tilkynna honum um upphaf skiptanna. Í tilkynningunni skal greina frá kröfulýsingarfresti, hvert beina skuli kröfulýsingu og afleiðingum vanlýsingar í samræmi við reglur sem ráðherra setur.

22. Með samþykkt laga nr. 108/2006, var fyrstu málsgrein ákvæðisins breytt og í stað orðanna „í öðru ríki innan Evrópska efnahagssvæðisins“ kom „í öðru aðildarríki“.

23. Á grundvelli þessa ákvæðis, setti viðskiptaráðherra Íslands reglugerð um tilkynningu og birtingu ákvarðana um endurskipulagningu fjárhags og slit lánastofnana. Þetta er íslensk reglugerð nr. 872 frá 5. október 2006. Í úrdrætti úr 4. gr. kemur fram:

Nú er þekktur kröfuhafi lánastofnunar búsettur í öðru ríki innan Evrópska efnahagssvæðisins ... og skal þá skiptastjóri án tafar tilkynna honum um upphaf skiptanna. Tilkynningin skal vera í formi auglýsingar og þar skulu fram koma upplýsingar um kröfulýsingarfrest, hvert beina skuli kröfulýsingu og viðurlög við vanlýsingum. Auglýsing ... skal birt á íslensku. Fyrirsögn auglýsingarinnar skal

vera, Innköllun vegna gjaldprotaskipta, kröfúlýsingarfrestur, á öllum tungumálum aðildarríkja Evrópska efnahagssvæðisins.

III Málavextir og meðferð málsins

24. Með bréfi dagsettu 22. desember 2011, sem skráð var í málaskrá EFTA-dómstólsins 22. desember 2011, óskaði Héraðsdómur Reykjavíkur eftir ráðgefandi álit, í máli sem rekið er fyrir dómstólnum milli Irish Bank Resolution Corporation Ltd og Kaupþings banka hf.

25. Þann 9. október 2008 tók íslenska Fjármálaeftirlitið yfir völd hlutahafafundar Kaupþings, vék stjórn bankans til hliðar og skipaði honum skilanefnd, sem tók þegar í stað við stjórn hans.

26. Anglo Irish Bank Corporation plc átti tvö skuldabréf á hendur Kaupþingi. Anglo Irish Bank Corporation Ltd var þjóðnýttur af írsku ríkinu 21. janúar 2009 og gefið nýtt nafn, Irish Bank Resolution Corporation Limited, 14. október 2011.

27. Þann 25. maí 2009 samþykkti Héraðsdómur Reykjavíkur beiðni frá skilanefndinni og skipaði slitastjórn fyrir búið.

28. Þann 30. júní innkallaði stefndi kröfur lánardrottna og birti innköllunina í Lögbirtingablaðinu, þar sem kröfuhöfum var veittur kostur á að setja kröfur sínar fram í samræmi við slitameðferðina. Allir þeir, sem lýstu skuldakröfum, eða öðrum réttindum gegn Kaupþingi, eða eignum sem félagið réð yfir, voru hvattir til að leggja fram kröfur sínar skriflega til slitastjórnarinnar, innan sex mánaða frá birtingu tilkynningarinnar. Í innkölluninni kom fram, að ef að kröfur væru ekki lagðar fram innan fyrrnefnds frests, hefði það sömu lagalegu áhrif eins og ef um vanlýsingu væri að ræða. Slíkar kröfur myndu því teljast ógildar gegn Kaupþingi nema ef tilteknar undanþágur giltu um þær. Á sama tíma voru nokkrar innkallanir birtar í dagblöðum á Íslandi og í þeim löndum þar sem Kaupþing stundaði viðskipti, m.a. Bretlandi, Spáni, Írlandi, Þýskalandi, Hollandi og Austurríki. Á Írlandi var innköllun krafna birt í *Irish Times* 21. júní 2009.

29. Þann 22. júlí 2009 og 18. nóvember 2009, fékk stefnandi, sem handhafi tveggja skuldabréfa, tvær tilkynningar, í gegnum Clearstream securities service um innköllun krafna.

30. Að auki var innköllunin birt í *Financial Times* og Stjórnartíðindum Evrópusambandsins⁷ 15. ágúst 2009 og á vefsetri Kaupþings.

31. Fresturinn til þess að lýsa kröfum við slitin rann út 30. desember 2009.

---

⁷ Stjtið. 2009 C 192, bls. 16.

32. Þann 14. apríl 2010 lagði IBRC inn kröfur til slitastjórnarinnar varðandi tvö skuldabréf að heildarfjárhæð 15 558 733 evra. Stefnandi krafðist viðurkenningar á því að kröfurnar hefðu verið móttæknar innan kröfulýsingarfrestsins, og að þeim yrði bætt á kröfulista við slitameðferð bankans.

33. Stefndi hafnaði kröfu stefnanda sem of seint framkominni á þeim grundvelli að ekki væri hægt að telja orðsendingu í tölvupósti frá stefnanda þann 29. október 2008 sem lýsta kröfu í skilningi viðkomandi ákvæða landsréttar.

34. Fundir voru haldnir 27. maí 2010 og 29. júní sama ár þar sem ekki náðist að að leysa úr ágreiningi aðila. Eftir það var ákvörðun tekin af hálfu slitastjórnar um að vísa deilunni til Héraðsdóms Reykjavíkur 24. september 2010.

35. Í þinghaldi 7. september 2011, fór stefnandi fram á það að héraðsdómur leitaði eftir ráðgefandi áliti frá EFTA-dómstólum til að fá úr því skorið hvort ákvæðið 86. gr. laga nr. 21/1991 sé í samræmi við efni tilskipunar 2001/24/EB. Kaupþing mótmælti beiðni IBRS. Stefnandi staðhæfir að samkvæmt þessu ákvæði hafi stefndi átt að senda stefnanda, sem þekktum lánardrottni, tilkynningu með upplýsingum um slitameðferðina. Stefndi heldur því fram að ákvæðið gefi ekki til kynna neinar skyldur til þess að gera það, en mæli þess í stað með því að tilnefndur skiptastjóri sendi slíka innköllun krafna.

36. Í þessu máli reynir fyrst á, hvort að slitastjórnin var skuldbundin, samkvæmt íslenskum lögum, að meðtöldum þeim reglum sem leiddar eru af EES-samningnum, til að tilkynna stefnanda, sem þekktum lánardrottni með búsetu í EES-ríki, um slit stefnda, hvenær fresturinn til að lýsa kröfum rynni út og um afleiðingar þess að kröfum væri ekki lýst innan frestsins. Að auki, reynir á það álitaefni hvort að slitastjórninni var skylt að viðurkenna kröfu stefnanda, sem gilda við slitameðferð stefnda, þrátt fyrir að hafa móttækið hana eftir að kröfulýsingarfrestur rann út, þar sem að stefnandi fékk ekki sérstaka tilkynningu um slitin.

37. Í framhaldi af munnlegum málflutningi beggja aðila 19. október 2011 féllst Héraðsdómur Reykjavíkur á að leita ráðgefandi álits. Kaupþing kærði úrskurð héraðsdóms til Hæstaréttar Íslands 21. nóvember 2011 með þeim rökum að fella bæri ákvörðun Héraðsdóms úr gildi. Þann 16. desember 2011 staðfesti Hæstiréttur niðurstöðu héraðsdóms um að leita skyldi ráðgefandi álits, en breytti spurningunum verulega.

IV Álitaefni

38. Héraðsdómur Reykjavíkur ákvað að leita ráðgefandi álits á eftirfarandi spurningum 8. nóvember 2011 og setti eftirfarandi spurningar fram:

- 1. Samræmist það ákvæði 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB frá 4. apríl 2001, um endurskipulagningu og slit lánastofnana, að birta innköllun til þekktra**

lánardrottna, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu í öðrum aðildarríkjum á Evrópska efnahagssvæðinu, með þeim hætti sem slitastjórn Kaupþings banka hf. viðhafði og sem lýst er í úrskurði þessum?

2. Ef svarið við fyrri spurningunni er á þá leið að við innköllun krafna hafi ekki verið gætt reglna 14. gr. tilskipunarinnar, er leitað álits á því hvaða áhrif það hafi við slitameðferð lánastofnunarinnar?

39. Í framhaldi af dómi Hæstaréttar Íslands 16. desember 2011 beindi Héraðsdómur Reykjavíkur eftirfarandi breyttum spurningum til dómstólsins 22. desember 2011:

1. Ef misræmi er milli texta samningsins um Evrópska efnahagssvæðið eða reglna, sem á honum byggja, á mismunandi tungumálum þannig að efni einstakra ákvæða eða reglna er óljóst, hvernig ber að leiða efni þeirra í ljós svo að beita megi þeim við lausn ágreiningsmála?

2. Að teknu tilliti til svars við spurningu 1, samrýmist það 1. mgr. 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB um endurskipulagningu og slit lánastofnana að í lögum ríkis, sem er aðili að samningnum um Evrópska efnahagssvæðis, sé það lagt í vald slitastjórnar eða annars þar til bærs stjórnvalds eða sýslunarmanns að ákveða hvort upplýsa skuli um þau atriði, sem þar eru greind, með auglýsingu, birtri erlendis, í stað sérstakrar tilkynningar til hvers og eins þekkt lánardrottins?

40. Ekki var fullt samræmi milli þeirra, sem skiluðu inn skriflegum greinargerðum í málinu, varðandi það hvort þeir svöruðu spurningum héraðsdóms, eins og þeim var breytt af Hæstarétti Íslands, eða upphaflegum spurningum úr úrskurði héraðsdóms.

V Skriflegar greinargerðir

41. Í samræmi við 20. gr. stofnsamþykktar EFTA-dómstólsins og 97. gr. málsmeðferðarreglna hans, hafa skriflegar greinargerðir borist frá eftirtöldum aðilum:

- Stefnanda, Irish Bank Resolution Corporation Ltd. Í fyrirsvári er Eggert B. Ólafsson, héraðsdómsslögmaður,
- Stefnda, Kaupþingi hf. Í fyrirsvári er Þröstur Ríkharðsson, héraðsdómsslögmaður,
- Ríkisstjórn Íslands. Í fyrirsvári sem umboðsmaður er Þóra M. Hjaltsted, skrifstofustjóri í efnahags- og viðskiptaráðuneytinu, og sem ráðgjafi Áslaug Árnadóttir, héraðsdómslögmaður,
- Ríkisstjórn Eistlands. Í fyrirsvári sem umboðsmaður er Marika Linntam deildarstjóri í málaferladeild Evrópusambandsins á lagaskrifstofu utanríkisráðuneytisins,

- Eftirlitsstofnun EFTA (ESA). Í fyrirsvári sem umboðsmenn eru Xavier Lewis, deildarstjóri og Maria Moustakali, skammtímafulltrúi á lögfræði- og framkvæmdasviði, og
- Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins (framkvæmdastjórnin). Í fyrirsvári sem umboðsmenn Albert Nijenhuis og Julie Samnadda, hjá lagaskrifstofu framkvæmdastjórnarinnar.

VI Samantekt yfir málsástæður

Stefnandi

Fyrsta spurningin

42. Stefnandi telur að Héraðsdómur Reykjavíkur sé í megindráttum að leitast við að kanna hvort að 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB, eins og hún birtist og er útgefin á íslensku í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins (Stjórnartíðindi), endurspegli rétta merkingu ákvæðisins að EES-rétti. Stefnandi vísar til þess að í innlendu málsmeðferðinni, hafi það sýnt sig að orðalag 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB á íslensku, birt í EES-viðbætinum, hafi ekki verið í samræmi við orðalag ensku útgáfunnar á ákvæðinu, sem var birt í Stjórnartíðindunum. Með þeim rökum að 14. gr. eins og hún birtist í EES-viðbætinum sé andstæð inntaki ákvæðisins eins og kveðið sé á um í EES-réttinum, fullyrti stefnandi fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur að 86. gr. íslensku gjaldþrotaskiptalaganna og íslensk reglugerð nr. 872/2006, eins og þær væru túlkaðar og þeim beitt af stefnda, væru ósamrýmanlegar tilskipuninni.

43. Stefnandi heldur því fram að ósamræmi í orðalagi á milli útgáfna EES-gerða á mismunandi tungumálum sé ekki óalgengt. Dómaframkvæmd EES kveði á um þrjár megináðferðir við túlkun þegar upp komi vandamál vegna munar á milli EES-texta. Þær feli í sér: (i) samanburð á textanum sem um ræði á ólíkum EES-tungumálum, (ii) greiningu á tilgangi og markmiði ákvæðisins sem um ræðir, og (iii) að höfð sé hliðsjón af tungumáli sem notað var við drögin og í lögskýringargögnum. Stefnandi staðhæfir að fyrstu tvær aðferðirnar við túlkun leiði ótvírætt í ljós að rétta merkingu 14. gr. tilskipunarinnar sé að finna í enskri útgáfa tilskipunarinnar. Þótt þriðja aðferðin sé ekki tiltæk stefnanda, sé engin ástæða til að ætla að ólík niðurstaða fengist.

Samanburður á útgáfum eftir mismunandi tungumálum

44. Stefnandi staðhæfir að Dómstóll Evrópusambandsins (Evrópudómstóllinn) hafi lagt til grundvallar að það orðalag sem sé notað í flestum útgáfum skuli tekið gilt.⁸

---

⁸ Tilvísun í mál C-64/95 *Konservenfabrik Lubella Friedrich Buker GmbH & Co* gegn *Hauptzollamt Cottbus* [1996] ECR I-5105, 18. málsgr.

EFTA-dómstóllinn studdist við þessa nálgun í máli E-9/97 *Sveinbjörnsdóttir*, þar sem fram kemur að „[þ]egar munur er á útgáfum á hinum ýmsu tungumálum, sem öll hafa sama vægi, er eðlilegt við túlkun að ganga út frá því að sú skýring skuli valin sem styðst við sem flestar tungumálaútgáfur“.⁹

Tilgangur og almenn fyrirætlan með reglunum

45. Stefnandi heldur því fram að þegar að um sé að ræða ósamræmi á milli útgáfa á mismunandi tungumálum, sem varði merkingu ákvæðis, skuli það túlkað með vísan til tilgangs og almennrar fyrirætlanar með reglunum, sem það sé hluti af. Stefnandi bendir á að í *CILFIT* málinu, hafi Evrópudómstóllinn lagt til grundvallar að öll ákvæði bandalagsréttar skyldu sett í rétt samhengi og túlkuð í ljósi bandalagsréttar sem heildar, með hliðsjón af markmiðum og þróunarstigi þeirra, á þeim degi sem umræddu ákvæði eigi að beita.¹⁰

46. Stefnandi staðhæfir, með hliðsjón af 20. liðs inngangsorða tilskipunarinnar, að almenn fyrirætlan með tilskipuninni sé að stuðla að framkvæmd markmiðanna með staðfesturétti og frelsi til að veita fjármálaþjónustu, með því að tryggja m.a. jafna meðferð lánardrottna fjármálastofnanna, og vísar í því samhengi til 12. og 16. liða inngangsorða tilskipunarinnar.

47. Stefnandi heldur því fram að ólíkt ensku, norsku eða þýsku útgáfum 1. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar, innihaldi íslenska útgáfa ekki orðin „sérstakar tilkynningar til hvers og eins“. Því beri íslenska útgáfan, ólíkt þessum þremur útgáfum, ekki með sér skyldu til að sérstakrar tilkynningar gagnvart hverjum og einum þekktum lánardrottni.

48. Stefnandi fullyrðir, að á sama hátt sé svipaður merkingarmunur á íslensku útgáfu 2. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar og þeim ensku, norsku og þýsku.

49. Stefnandi staðhæfir að frönsku, dönsku og sænsku útgáfurnar af 14. gr. kveði á um að upplýsa skuli hvern og einn þekktan EES-lánardrottinn, utan heimaaðildarríkis, með sendingu tilkynningar.

50. Stefnandi staðhæfir að þess vegna og að teknu tilliti til tilgangs og almennrar fyrirætlanar með tilskipuninni sé rétta merkingu 2. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar að finna í ensku útgáfunni. Stefnandi fullyrðir að af þessum sökum sé beiting stefnda á viðkomandi ákvæðum íslenskra laga við slitameðferð Kaupþings ósamrýmanleg kröfum 14. gr. tilskipunarinnar.

---

⁹ Tilvísun í mál E-9/97 *Erla María Sveinbjörnsdóttir* gegn Íslandi, [1998] EFTA Ct. Rep. 95, 28. málsgr.

¹⁰ Tilvísun í mál 283/81 *Srl CILFIT og Lanificio di Gavardo SpA* gegn *Ministry of Health* [1982] ECR 3415, 20. málsgr.

51. Stefnandi telur að svarið við fyrstu spurningunni ætti að vera:

„Ákvæði 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB eins og hún birtist og er útgefin í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins, endurspeglar ekki rétta merkingu 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB. Ákvæðið kveður á um að (i) þegar að slitameðferð hefst, skuli stjórnvöld eða dómsmálayfirvald heimaaðildarríkisins eða skiptastjórinn upplýsa án tafar alla lánardrottna, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu í öðrum aðildarríkjum, um það nema í tilvikum þegar í löggjöf heimaaðildarríkis sé þess ekki krafist, að kröfunni sé lýst til að hún fái stöðgildi, og (ii) að upplýsingarnar sem vísað er til í i-lið skuli gefnar í formi auglýsingar þar sem einkum hún og viðurlög sem mælt er fyrir um varðandi tímamörkin, hvaða aðili hefur vald til að taka við kröfum sem lýst er eða athugasemdum sem eru lagðar fram varðandi kröfur og aðrar ráðstafanir sem mælt er fyrir um. Í auglýsingunni skal einnig koma fram hvort þeir sem eiga forgangskröfur eða kröfur sem eru tryggðar samkvæmt hlutarétti þurfi að lýsa þeim.“

Önnur spurningin

52. Stefnandi heldur því fram að með annarri spurningunni sem Héraðsdómur Reykjavíkur beinir til dómstólsins sé leitast við að kanna hvaða afleiðingar það hafi, ef einhverjar, fyrir slitameðferð fjármálafyrirtækis innan EES, ef viðeigandi stjórnvald sendir ekki tilkynningu, eins og mælt sé fyrir um í 2. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar, til hvers og eins þekktis lánardrottins í öðrum aðildarríkjum, í tilvikum þegar lög viðkomandi lands áskilji að kröfu sé lýst svo hún geti fengið stöðgildi við slitameðferðina.

53. Stefnandi heldur því fram að meginreglan um staðfesturétt og frelsi til að veita þjónustu innan EES, heimili fjármálafyrirtækjum að stofna útibú og bjóða þjónustu þeirra á gervöllu Evrópska efnahagssvæðinu. Innan EES séu þó nokkrar reglur, sem gildi um endurskipulagningu og slit lánastofnana, bundnar við tiltekin lönd, sem séu mismunandi og því áfram ósamræmdar. Þar með talið séu reglurnar um meðhöndlun krafna og afleiðingar þess að ekki sé lögð inn formleg sönnun á kröfu við slitameðferð. Það er skoðun stefnanda að þetta sé í mótsögn við markmið innri markaðarins, þetta skapi ójöfn skilyrði fyrir lánardrottna, eftir því hvar þeir séu staðsettir og stuðli að óvissu lánardrottna í viðskiptum við fjármálafyrirtæki í öðrum EES-ríkjum en þeirra eigin, vegna ókunnugleika á löggjöf þeirra og því hindri ákvæðið þjónustu yfir landamæri.

54. Stefnandi staðhæfir að tilgangur tilskipunar 2001/24/EB sé að takast á við, að því marki sem hægt sé, vandamál og áhættu sem mismunandi reglur landsréttar skapi, í þessu tilliti á innri markaðnum. Þess vegna sé meginreglunni, um að EES-lánardrottinn utan heimaaðildarríkis lánastofnunarinnar skuli hafa rétt til þess að lýsa kröfum eða leggja fram skriflegar athugasemdir er þær varði, komið á með 1. mgr. 16. gr. Til að greiða fyrir

þessum rétti, kveði 14. gr. tilskipunarinnar á um ófrávíkjanlega reglu varðandi tilhögun upplýsingamiðlunar til EES-lánardrottna sem kunnir séu þeirri stofnun sem slitið sé.

55. Stefnandi heldur því fram að í 2. tölulið 118. gr. íslensku gjaldþrotaskiptalaganna sé kveðið á um að útlendir lánardrottnar, sem ekki hafi lagt fram kröfu innan tilskilins frest, eigi möguleika á að fá kröfu sína samþykkt að tilteknum skilyrðum uppfylltum. Þessi skilyrði séu þó ströng og þeim skuli fylgt í einu og öllu.¹¹

56. Stefnandi staðhæfði, við innlendu málsmeðferðina, að þar sem hann hefði ekki mótttekið sérstaka tilkynningu, eins og lýst væri í 14. gr. tilskipunarinnar, hefði höfnun á kröfu hans verið tilhæfulaus, og að þess vegna væru kröfur hans í búið áfram gildar. Hann heldur því fram að höfnun krafanna feli í sér ólögmdæta takmörkun á rétti sínum samkvæmt 1. mgr. 16. gr. tilskipunarinnar og samhliða feli höfnunin í sér brot stefnda á þeim rétti.

57. Stefnandi bendir á að Íslandi beri, sem EES-ríki, skylda til að beita landsrétti í samræmi við EES-rétt á viðkomandi sviði.¹² Hann heldur því fram að slitastjórn Kaupþings hafi stöðu opinbers yfirvalds á Íslandi. Kveðið sé á um hlutverk og ábyrgð slitastjórnarinnar í gjaldþrotaskiptalögum og í lögum um fjármálafyrirtæki. Slitastjórnin taki ákvarðanir, sem heimilt sé að vísa til dómstólanna varðandi réttindi og hagsmuni lánardrottna. Þegar að slitastjórnin samþykki þessar ákvarðanir, beiti hún og túlki viðkomandi lög. Hver einstakur meðlimur slitastjórnar, skipaður af Héraðsdómi Reykjavíkur, komi fram sem opinber sýslunarmaður og heyri þar með undir viðkomandi reglur varðandi hlutverk hans og skyldur.

58. Stefnandi tekur fram að í formála við EES-samninginn sé áhersla lögð á að mikilvægt markmið samningsins sé að tryggja jafnræði gagnvart einstaklingum og aðilum í atvinnurekstri, að þeir hafi sömu samkeppnisskilyrði og viðeigandi réttarúrræði.¹³ Þar að auki beri dómstólum samningsríkjanna skylda „við skýringu landsréttar að taka mið af EES-réttinum í heild, hvort sem ákvæði hans hafa verið lögfest eða ekki“.¹⁴

59. Samkvæmt stefnanda getur ákvæði EES-réttar, sem er hvort tveggja óskilyrt og (nægjanlega) nákvæmt, veitt einstaklingum og aðilum í atvinnurekstri réttindi og skyldur sem hægt sé að byggja á fyrir landsbundnum dómstólum EFTA-ríkjanna innan EES. Þessi meginregla sé tilkomin í ESB rétt í gegnum dómaframkvæmd, en samkvæmt EES-samningnum sé sömu meginreglu beitt á grundvelli markmiða samningsins eins og þau birtist m.a. í 4. og 15. töluliðum formálsorða samningsins.

---

¹¹ Tilvísun í dóm Hæstaréttar Íslands í máli nr. 619/2010, þýddar málsgreinar úr honum fylgja með í 3. viðauka við greinargerð stefnanda.

¹² Tilvísun í 2. mgr. 3. gr. EES.

¹³ Tilvísun í mál *Erlu Maríu Sveinbjörnsdóttur*, áður tilvitnað, 63. málsgr.

¹⁴ Tilvísun í mál E-4/01 *Karl K. Karlsson hf. gegn íslenska Ríkinu* [2002] EFTA Ct. Rep. 240, 28. málsgr.

60. Stefnandi heldur því fram að 14. gr. tilskipunarinnar feli í sér skýr og nákvæm efnisákvæði, þar sem settar séu fram skyldur þess sem stjórnari slitum fallins banka, gagnvart þekktum EES-lánardrottni, utan heimaaðildarríkis bankans, sem um er að ræða, þegar slitameðferð hefst. Það sé mat hans að orðalag 14. gr. tilskipunarinnar veiti ekki svigrúm til að velja aðferðir við að tilkynna þekktum lánardrottni um upphaf slitameðferðar og afleiðingar þess að kröfur séu ekki lagðar fram innan frestsins.

61. Stefnandi telur að svar dómstólsins við annarri spurningunni ætti að vera:

62. *„Lögbær yfirvöld, sem bera ábyrgð á slitameðferð fjármála fyrirtækis innan EFTA-ríkis, sem er samningsaðili að EES-samningnum og í hvers löggjöf þess er krafist að kröfu sé lýst til að hún fái viðurkennd, ber skylda til þess að beita viðkomandi löggjöf á þann máta að hún sé, í reynd, í samræmi við kröfur 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB. Með hliðsjón af réttindum lánardrottna, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu í öðrum aðildarríkjum en heimaaðildarríkinu, til að lýsa kröfum eins og er að finna í 1. mgr. 16. gr. tilskipunar 2001/24/EB, er má hvers kyns framkvæmd á slitameðferð, sem sem ekki uppfyllir kröfur 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB, ekki verða til þess að lánardrottinn sé sviptur réttindum sínum til þess að lýsa kröfu.“*

Stefndi

Fyrsta spurningin

63. Stefnandi heldur því fram að Héraðsdómur Reykjavíkur leitist við að staðfesta hvernig efnislegt innihald 14. gr. tilskipunarinnar skuli ákvarðað, að teknu tilliti til ósamræmisins á milli ensku og íslensku útgáfa tilskipunarinnar og þeirrar staðreyndar að báðar útgáfurnar myndi hluta af EES-samningnum og séu jafngildar.¹⁵

64. Stefnandi bendir á að tilskipunin hafi verið tekin upp í EES-samninginn¹⁶ og íslenska útgáfa tilskipunarinnar hafi verið birt í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins.¹⁷ Íslenska útgáfan myndi hluta af EES-samningnum.¹⁸

65. Stefnandi heldur því fram að ensku og íslensku útgáfur tilskipunarinnar séu jafngildar. Þessar tvær útgáfur geti ekki talist jafngildar ef einungis annarri er beitt en hinn ekki. Því myndi staðhæfing stefnanda um að beita eigi ensku útgáfu tilskipunarinnar brjóta í bága við 2., 119. og 129. gr. EES. Þar að auki leggur stefndi

---

¹⁵ Tilvísun í 2. og 129. gr. EES.

¹⁶ Tilvísun í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar 167/2002 frá 6. desember 2002.

¹⁷ Tilvísun í EES-viðbæti nr. 29 við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins 10.6.2004, bls. 198.

¹⁸ Tilvísun í 2. og 129. gr. EES.

áherslu á, að það væri ósamrýmanlegt kröfunni um samræmda beitingu EES-réttar ef ein tungumálaútgáfa hefði meira vægi en önnur.¹⁹

66. Stefndi staðhæfir að túlka beri 14. gr. tilskipunarinnar með hliðsjón af tilgangi og almennri fyrirætlun hennar.²⁰ Á sama hátt hafnar stefndi því sjónarmiði að meirihluti tungumálaútgáfna tilskipunar skuli hafa meira vægi en tiltekin tungumálaútgáfa, í þeim tilvikum þegar um ósamræmi sé að ræða. Með vísan til dómaframkvæmdar, veiti hann því athygli að til séu dæmi þess að einni tungumálaútgáfu hafi verið veitt meira vægi en meirihlutanum.²¹

67. Stefndi heldur því fram að þegar um sé að ræða ósamræmi á milli íslensku og ensku tungumálaútgáfu 14. gr. tilskipunarinnar, skuli túlka íslensku útgáfuna með vísan til tilgangs og almennrar fyrirætlanar með þeirri útgáfu tilskipunarinnar. Þess vegna ætti dómstóllinn að svara fyrstu spurningunni á eftirfarandi hátt: -

„[E]f ósamræmi er á milli texta samningsins um Evrópska efnahagssvæðið eða reglna, sem á honum byggja, á mismunandi tungumálum, er ein tungumálaútgáfa EES-samningsins eða reglur sem á honum byggja ekki veigameiri en önnur tungumálaútgáfa. Í slíkum tilvikum skulu efnisákvæði og reglur túlkaðar með vísan til tilgangs og almennrar fyrirætlanar með reglunum sem þær eru hluti af.“

Önnur spurningin

68. Stefndi tekur fram að í meginatriðum sé Héraðsdómur Reykjavíkur að leitast við að kanna hvort ákvæði 14. gr. tilskipunarinnar, um að skiptastjóri skuli „tilkynna sérstaklega án tafar hverjum og einum þekktum lánardrottni“, gangi samkvæmt EES-rétti, framfar 86. gr. íslensku gjaldþrotaskiptalaganna, sem feli m.a. skiptastjóra vald til að ákvarða hvernig miðla skuli upplýsingum til lánardrottna.

69. Stefnandi heldur því fram, með vísan til dóms Hæstaréttar Íslands frá 16. desember 2011, að mál þetta varði lagalegan ágreining á milli stefnanda og stefnda um ólík sönnunatriði og lög, en þar á meðal séu ákvæði íslensku gjaldþrotaskiptalaganna mikilvægust. Að auki bendir hann á, að málsmeðferð samkvæmt 34. gr. ESE-samningsins byggist á skýrri aðgreiningu á hlutverkum dómstólsins og dómstóla samningsríkjanna. Það sé hlutverk Héraðsdóms Reykjavíkur að ganga úr skugga um staðreyndir og túlka

---

¹⁹ Tilvísun í mál C-149/97 *The Institute of the Motor Industry* gegn *Commissioners of Customs and Excise* [1998] ECR I-7053, 16. málsgr.

²⁰ Tilvísun í mál 30/77 *Regina* gegn *Pierre Bouchereau* [1977] ECR 1999, 14. málsgr., og mál C-372/88 *Milk Marketing Board of England and Wales* gegn *Cricket St. Thomas Estate* [1990] ECR I-1345, 18. og 19. málsgr.

²¹ Tilvísun í mál 76/77 *Auditeur du travail* gegn *Bernard Dufour, SA Creyfs Interim and SA Creyfs Industrial* [1977] ECR 2485, 15. og 16. málsgr. og í sameinuðu málin 233/78, 234/78 og 235/78 *Benedikt Lentés and Others* gegn *Þýskalandi* [1979] ECR 2305, 13. og 14. málsgr.

ákvæði landsréttar sem ágreiningurinn standi um. EFTA-dómstóllinn hafi dómsvald til að veita ráðgefandi álit á EES-samningnum, bókunum og viðaukum hans.²²

70. Stefndi heldur því fram að tilskipanir, sem teknar séu upp í EES-samninginn af sameiginlegu EES-nefndinni, séu bindandi fyrir samningsríki að því er varði þau markmið sem stefnt sé að, en lögbærum yfirvöldum í hverju ríki sé eftirlátið á hvern hátt og með hvaða ráðum þeim skuli náð.²³ Aðildarríki séu skuldbundin, þegar þau innleiði tilskipun, til að tryggja að hún sé skilvirk en þau hafi víðtækt svigrúm við val á aðferðum við innleiðingu. Hins vegar krefjist innleiðing á tilskipun þess þó ekki endilega að ákvæðin séu formlega og ótvírætt orðrétt felld inn í tiltekna lagasetningu.²⁴ Stefndi heldur því fram að slíkt svigrúm hafi verið nýtt af hálfu Íslands í því máli sem um ræði og bendir á að hann hafi reitt sig á viðkomandi lög og reglugerðir við upphaf slitameðferðarinnar.

71. Stefndi heldur því fram, með hliðsjón af svarinu sem hann leggur til við fyrstu spurningunni, að við túlkun á 14. gr. tilskipunarinnar, skuli leggja sérstaka áherslu á tilgang og almenna fyrirætlan með tilskipuninni. Hann heldur því fram að í 16. og 17. tölulið formálsorða tilskipunarinnar sé lögð áhersla á að heimaaðildarríkið hafi eitt lögsögu við slitameðferðina.

72. Stefndi heldur því enn fremur fram að ákvæði tilskipunarinnar, varðandi endurskipulagningu lánastofnanna, séu einnig mikilvæg. Einkum innihaldi 7. gr. tilskipunarinnar ákvæði, sem varði „þekktá lánardrottna“. Stefndi bendir á þá áherslu í 1. mgr. 7. gr. tilskipunarinnar sem lögð sé á svigrúm heimaaðildarríkisins varðandi það hvernig kröfum skuli lýst. Að hans mati endurspeglar þessi nálgun markmiðin sem sett séu fram í 16. og 17. tölulið formálsorða tilskipunarinnar og sýni fram á að tilskipuninni sé ekki ætlað að samræma löggjöf aðildarríkisins, heldur frekar að tryggja gagnkvæma viðurkenningu á endurskipulagningu og slitameðferð aðildarríkjanna. Enn fremur bendir stefndi á að í f- og g-lið 2. mgr. 10. gr. tilskipunarinnar sé kveðið á um að lög heimaaðildarríkisins skuli einkum ákvarða, í fyrsta lagi, kröfur á hendur lánastofnuninni og meðferð þeirra krafna sem lýst sé eftir að slitameðferð hefjist, og í öðru lagi, reglur sem gildi um kröfulýsingu, sannpröfun og skráningu krafna.

73. Stefndi bendir á að hugtakið „þekktur lánardrottinn“ sé ekki að finna í 1. mgr. 14. gr. íslensku útgáfunnar á tilskipuninni, þar sem orðasambandið „allir lánardrottinnar“ sé notað í staðinn. Að því er þetta varði, leggi hann þó áherslu á að fyrirsögn 14. gr. tilskipunarinnar á íslensku „Tilhögun upplýsingamiðlunar til þekktara lánardrottna“ sem

---

²² Tilvísun í mál E-1/94 *Ravintoloitsijain Liiton Kustannus Oy Restamark* [1994-1195] EFTA Ct. Rep. 15, 78. málsgr. og mál E-16/10 *Philip Morris Norway AS* gegn *Staten v/Helse- og omsorgsdepartementet* [2011] EFTA Ct. Rep. 330, 87. málsgr.

²³ Tilvísun í 7. gr. EES.

²⁴ Tilvísun í mál C-388/07 *The Queen, on the application of The Incorporated Trustees of the National Council for Ageing (Age Concern England)* gegn *Secretary of State for Business, Enterprise and Regulatory Reform („Age Concern England“)* [2009] ECR I-1569, 42. málsgr.

merki “Provision of information to known creditors“. Það sé því skoðun hans, að við túlkun á hugtakinu „allir lánardrottinnar“ í 1. mgr. 14. gr. beri að skilja það í merkingunni „allir þekktir lánardrottinnar“.

74. Stefndi bendir á að þrátt fyrir að ensk útgáfa 1. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar mæli fyrir um að skiptastjóri skuli án tafar „individually inform known creditors“, sem samkvæmt 2. mgr. 14. gr. eigi að fara fram með „dispatch of a notice“, þá sé ekki mælt fyrir um í tilskipuninni hvert senda eigi tilkynninguna. Því sé það álit stefnda að aðildarríki hafi umtalsvert sjálfræði til að ákveða hvernig þetta sé gert og þá jafnvel þannig að skiptastjóra sé látið eftir að ákveða, í hverju tilviki fyrir sig, hvernig beri að tilkynna sérstaklega hverjum og einum erlendum lánardrottni um þessi atriði.

75. Stefndi bendir á að stefnandi sé handhafi skuldabréfa, sem stefndi gaf út, og sem auðveldlega sé hægt að selja, án þess að stefndi hafi beina vitneskju um það. Því sé það skoðun hans að auglýsing eins og lýst sé í 2. mgr. 86. gr. laga nr. 21/1991 og 4. mgr. 104. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki í tengslum við 2. mgr. 4. gr. íslensku reglugerðarinnar nr. 872/2006, geti verið áhrifaríkari við að upplýsa lánardrottna um slitameðferð. Ennfremur fullyrðir stefndi að hans nálgun, það er að tilkynna verðbréfaþjónustufyrirtækjum sem hýsi viðskiptabréfin með rafrænum hætti, geti verið sérstaklega skilvirk. Á þann hátt fylgi yfirlýsing hverju skuldabréfi, sem stefndi hafi gefið út, og allir núverandi skuldabréfaeigendur séu upplýstir jafn óðum.

76. Að mati stefnda myndi túlkun á 1. mgr. 14. gr., sem krefðist sérstakrar tilkynningar til hvers og eins þekkts lánardrottins, á lögheimili þeirra, útiloka kaupendur skuldabréfa lánastofnana á eftirmörkuðum þar sem að lánastofnunin þekki ekki auðkenni slíkra kaupanda.

Ef landsréttur verður talinn ósamrýmanlegur tilskipun 2001/24/EB

77. Stefndi heldur því fram að ef að niðurstaða dómstólsins verði að ákvæði landsréttar, sem veiti skiptastjóra vald til þess að ákveða hvernig upplýsa skuli þekktu lánardrottna, séu ósamrýmanleg tilskipuninni, vakni sú spurning hvort að þetta mál varði EES-rétt sem ekki hafi verið innleiddur eða ranga innleiðingu hans. Stefndi heldur því fram að í hvorugu tilvikinu gangi 1. mgr. 14. gr. frammar ákvæðum landsréttar.

Tilskipunin hefur ekki verið innleidd

78. Samkvæmt stefnda er kveðið á um í EES-rétti að EFTA-ríkjunum beri að tryggja að EES-reglur, sem hafi verið innleiddar, gangi frammar landsbundnum lagaákvæðum. EES-samningurinn feli ekki í sér að samningsaðilar yfirfæri lagalegar heimildir til stofnanna EES, en þar að auki skuli einsleitni EES nást með innlendri málsmeðferð.²⁵

²⁵ Tilvísun í formála við bókun 35 við EES-samninginn, og í 28. málsg. í máli *Karls K. Karlssonar hf.*, sem vísað er til hér að ofan.

Hafi EES-reglur ekki verið innleiddar í landsrétt, geti þær ekki gengið framur ákvæðum landsréttar, sem stangist á við þær.²⁶ Af þeim sökum geti niðurstaða dómstólsins, ef hún verður á þann veg að 1. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar hafi ekki verið innleidd í landsrétt, ekki gengið framur viðkomandi ákvæðum íslensku gjaldþrotaskiptalaganna.

Innleiðingin er ósamrýmanleg tilskipunninni

79. Að mati stefnda, hafa einstaklingar og aðilar í atvinnurekstri heimild til að fara fram á að EES-reglur gangi framur ákvæðum landsréttar þegar ágreiningur rís á milli innleiddra EES-reglna og ákvæða landsréttar. Aðili sem ber fyrir sig rétt sem leiðir af EES-samningnum verður að vera „einstaklingur eða aðili í atvinnurekstri“ og viðkomandi ákvæði tilskipunarinnar skal vera „óskilyrt og nægjanlega nákvæmt“.²⁷ Stefndi staðhæfir að hvorugu þessara skilyrða sé fullnægt í þessu máli.

80. Í fyrsta lagi, fullyrðir stefndi að stefnandi sé ekki aðili í atvinnurekstri, í hefðbundnum skilningi hugtaksins, þar sem að bankinn hafi verið þjóðnýttur í janúar 2009 og sé nú að öllu leyti í eigu og undir stjórn írska ríkisins.²⁸ Enn fremur sé stefnandi „banki sem fáist við endurheimtu eigna og sé hann skuldbundinn til að reka bankann í almannapágu og á þann veg er lágmarki kostnað írskra skattgreiðenda“.²⁹

81. Á hinn bóginn ef að stefnandi verður talinn aðili í atvinnurekstri, geti hann ekki í neinu tilviki knúið fram rétt samkvæmt 1. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar gegn öðrum aðila í atvinnurekstri, stefnda, fyrir innlendum dómstól.³⁰

82. Í öðru lagi skorti 1. mgr. 14. gr. skýrleika varðandi það á hvaða hátt tilkynna skuli hverjum og einum þekktum lánardrottnum sérstaklega. Þessi skortur á „fullnægjandi nákvæmni“ útiloki það að tilskipunin gangi framur landsrétti og tryggi áframhaldandi sjálfræði EES-aðildarríkja til að ákveða hvernig „tilkynna skuli sérstaklega“ hverjum og einum þekktum lánardrottni.

83. Stefndi heldur því fram að annarri spurningunni sem beint sé til dómstólsins ætti að svara á eftirfarandi hátt:

84. „[Þ]ar sem 1. málsgrein 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB lýsir því ekki hvernig upplýsa skuli alla þekta lánardrottna lánastofnunar, getur löggjöf samningsríkja

---

²⁶ Tilvísun í mál E-1/07 *Criminal proceedings gegen A* [2007] EFTA Ct. Rep. 246, 40. málsg. r.

²⁷ Tilvísun í *Restamark*, áður tilvitnað, 77. málsg. r.

²⁸ Tilvísun í http://www.ibrc.ie/About_us/Nationalisation/.

²⁹ Tilvísun í http://www.ibrc.ie/About_us/.

³⁰ Tilvísun í mál C-91/92 *Paola Faccini Dori gegn Recreb Srl* [1994] ECR I-3325, 22. og 24-25. málsg. r., mál C-192/94 *El Corte Inglés SA gegn Cristina Blázquez Rivero* [1996] ECR I-1281, 15-21. málsg. r., og mál C-168/95 *Criminal proceedings gegn Luciano Arcaro* [1996] ECR I-4705, 33-38. málsg. r.

Evrópska efnahagssvæðisins falið slitastjórn eða öðru lögbæru yfirvaldi, sem er til þess bært, að ákveða hvort birta skuli upplýsingar með auglýsingu eða með öðrum svipuðum tilkynningum.“

Ríkistjórn Íslands

Fyrsta spurningin

85. Ríkistjórn Íslands heldur því fram að tilskipun 2001/24 sé hluti af EES-samningnum, eins og hún var tekinn upp í samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 167/2002 frá 6. desember 2002, um breytingu á viðauka IX við EES-samninginn. Íslenska útgáfa tilskipunar 2001/24/EB var birt í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins 10. júní 2004.

86. Ríkistjórn Íslands heldur því fram að íslenska útgáfa tilskipunarinnar sé hluti af EES-samningnum³¹ og jafn gild og aðrar útgáfur tilskipunarinnar á öðrum tungumálum.

87. Ríkisstjórn Íslands tekur fram að þegar að um er að ræða ósamræmi á milli mismunandi tungumálaútgáfa, sem varði merkingu ákvæðis, skuli ákvæðið túlkað með vísan til m.a. tilgangs og almennrar fyrirætlanar með reglunum sem það er hluti af.³² Það sé því sjónarmið hennar að túlka beri 14. gr. tilskipunarinnar með vísun til tilgangs og almennrar fyrirætlanar með tilskipuninni.

88. Ríkisstjórn Íslands vísar í mál þar sem einni tungumálaútgáfu hafi verið veitt meira vægi en meirihluta tungumálaútgáfna³³ og hafnar rökstuðningi þess efnis að ef um ósamleitni sé að ræða, þá hafi meirihluti tungumálaútgáfna meira vægi en minnihluti tungumálaútgáfna.

89. Ríkistjórn Íslands telur að svarið við fyrstu spurningunni sem beint sé til dómstólsins, eins og henni hafi verið breytt af Hæstarétti Íslands, ætti að vera eftirfarandi:

„[E]f ósamræmi er á milli texta samningsins um Evrópska efnahagssvæðið eða reglna, sem á honum byggja, á mismunandi tungumálum, er ein tungumálaútgáfa EES-samningsins eða reglna sem á honum byggja, ekki veigameiri en önnur. Í þeim tilvikum að um ósamræmi er að ræða, skal túlka ákvæðin með vísun til tilgangs og almennrar fyrirætlanar með reglunum sem þær eru hluti af.“

³¹ Tilvísun í 2., 119. og 129. gr. EES.

³² Tilvísun í mál C-351/10 *Zollamt Linz Wels gegn Laki DOOEL*, dómur frá 16. júní 2011, enn óbirtur, 39. málsgr., og í mál C-340/08 *The Queen, on the application of M and Others gegn Her Majesty's Treasury* [2010] ECR I-3913, 44. málsgr.

³³ Tilvísun í *Dufour*, áður tilvitnað, 15. og 16. málsgr.

Önnur spurningin

90. Ríkistjórn Íslands telur að það sé skýrt ósamræmi á milli tungumálaútgáfna tilskipunarinnar. Ríkistjórn Íslands telur að tilskipunin sé grundvölluð á þremur meginreglum: einingu, algildi og banni við mismunun, eins og skýrt komi fram í formálsorðum tilskipunarinnar.³⁴

91. Ríkistjórn Íslands staðhæfir að meginmarkmið tilskipunarinnar sé að tryggja jafna meðferð lánardrottna fjármálafyrirtæka við slitameðferð, og að tryggja að sömu lög gildi gagnvart öllum lánardrottnum hvort sem þeir hafi fasta búsetu í heimaaðildarríki fjármálafyrirtækisins eða öðru aðildarríki. Af þessum sökum, fullyrðir hún að markmið tilskipunarinnar sé ekki að samræma löggjöf aðildarríkjanna, heldur að tryggja gagnkvæma viðurkenningu á endurskipulagningu og slitameðferð á milli aðildarríkjanna. Í tilskipuninni sé einnig mælt fyrir um, að heimaaðildarríki skuli eitt hafa lögsögu við slitameðferðina.

92. Ríkistjórn Íslands bendir á að tilskipun 2001/24/EB hafi verið innleidd í íslenskan rétt með lögum nr. 130/2004 frá 22. desember 2004. Ákvæði 14. gr. hafi verið leidd í lög með 4. mgr. 104. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og með 4. gr. íslensku reglugerðarinnar nr. 872/2006. Ennfremur hafi Eftirlitsstofnun EFTA mótttekið samanburðartöflu 30. apríl 2006, í tengslum við tilskipunina.

93. Ríkisstjórn Íslands bendir á að innleiðing tilskipunarinnar hafi verið styrkt enn frekar með lögum nr. 44/2009. Samanburðartaflan, um þá innleiðingu, hafi verið send til Eftirlitsstofnunar EFTA 29. október 2009. Því næst hafi Eftirlitsstofnun EFTA, samkvæmt ríkistjórn Íslands, framkvæmt samræmismat á innleiðingu tilskipunarinnar inn í íslenska réttarkerfið. Við það mat hafi komið upp ákveðin mál og í kjölfarið farið fram upplýsingaskipti milli Eftirlitsstofnunar EFTA og ríkistjórnar Íslands. Þó hafi engar spurningar komið upp af hálfu Eftirlitsstofnunar EFTA varðandi innleiðingu 14. gr. á þeim tíma. Ríkisstjórn Íslands bendir á að í kjölfar þess að málinu hafi verið beint til EFTA-dómstólsins, hafi Eftirlitsstofnun EFTA þá fyrst sent bréf með fyrirspurn varðandi innleiðingu 14. gr. tilskipunar 2001/24.

94. Ríkisstjórn Íslands leggur áherslu á, að það sé ríkisstjórnarinnar að innleiða tilskipunina inn í íslenskt réttarkerfi.³⁵ Hún bendir á að samkvæmt Evrópudómstólnum geti innleiðing tilskipunarinnar, með hliðsjón af innihaldi hennar, verið virk í aðildarríki á grundvelli almennra meginreglna eða almenns lagaumhverfis, að því tilskildu að þær ráðstafanir séu viðeigandi í því skyni að tryggja í raun fulla beitingu tilskipunarinnar, og í tilvikum þar sem ákvæði tilskipunarinnar sé ætlað að búa til réttindi fyrir einstaklinga, sé réttarstaðan sem hljótist af þessum almennu meginreglum eða almenna lagaumhverfi

³⁴ Tilvísun í 16. og 17. lið inngangsorða tilskipunar 2001/24/EB.

³⁵ Tilvísun í 7. gr. EES.

nægjanlega nákvæm og skýr og einstaklingar geti fullvissað sig um öll réttindi sín og, þar sem það á við, byggt á þeim frammi fyrir dómstólum aðildarríkisins.³⁶

95. Ríkisstjórn Íslands heldur því fram að hún hafi umtalsvert sjálfræði að því er varði aðferðir við innleiðingu tilskipana. Hún fullyrðir að innleiðing tilskipunar 2001/24/EB í íslensk lög sé viðeigandi í þeim tilgangi að tryggja fulla beitingu tilskipunarinnar, og íslensk löggjöf sé fullnægjandi, nákvæm og skýr fyrir markmiðin sem ná eigi fram með tilskipuninni.

96. Ríkisstjórn Íslands staðhæfir að 1. mgr. 14. gr. ensku útgáfunnar á tilskipuninni lýsi því ekki í raun, hvernig „tilkynna skuli hverjum og einum þekktum lánardrottni sérstaklega“. Þrátt fyrir að í 2. mgr. 14. tilskipunarinnar á ensku sé mælt fyrir um að gefa skuli upplýsingarnar „by the dispatch of a notice“, komi ekki fram í tilskipuninni hvernig eða hvar eigi að gefa þessar upplýsingar í formi tilkynningar. Af þessum sökum staðhæfir hún að tilskipunin veiti aðildarríkjum umtalsvert sjálfræði við að ákvarða hvernig senda skuli slíka tilkynningu.

97. Að mati ríkistjórnar Íslands er íslenska löggjöfin í samræmi við tilskipunina. Í 4. mgr. 104. gr. laga um fjármálafyrirtæki sé kveðið á um, að ef að þekktur kröfuhafi lánastofnunar sé búsettur í öðru aðildarríki, skuli skiptastjóri án tafar „tilkynna honum“ um upphaf skiptanna. Jafnframt kveði 1. og 2. mgr. 86. gr. íslensku gjaldþrotaskiptalaganna, sem gildi um slit fjármálafyrirtæka, í samræmi við 1. mgr. 102. gr. laga um fjármálafyrirtæki, á um að skiptastjóri skuli leita sérstaklega vitneskju um hvort einhver sá, sem kunnir að telja til kröfu á hendur þrotabúinu, sé búsettur erlendis, og sé það tilfellið skuli hann „tilkynna hlutaðeiganda“ um það. Jöfn meðferð lánardrottna sé tryggð, þar sem sömu reglur gildi um alla lánardrottna, án tillits til í hvaða aðildarríki þeir hafi búsetu.

98. Ríkistjórn Íslands telur að svarið við annarri spurningunni sem beint sé til dómstólsins, eins og henni hafi verið breytt af Hæstarétti Íslands, ætti að vera eftirfarandi:

„[Þ]ar sem 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB lýsir ekki nákvæmlega hvernig upplýsa skuli alla þekktu lánardrottna lánastofnunar, getur löggjöf sammingsríkja Evrópska efnahagssvæðisins falið slitastjórn eða öðru lögbæru yfirvaldi, sem er til þess bært, að ákveða hvort að birta skuli upplýsingar með auglýsingu eða með öðrum svipuðum tilkynningum.“

---

³⁶ Tilvísun í mál C-388/07 *Age Concern England*, áður tilvísað, 42. málsgr., mál 29/84 *Framkvæmdastjórnin gegn Þýskalandi* [1985] ECR 1661, 23. málsgr., og mál 363/85 *Framkvæmdastjórnin gegn Ítalíu* [1987] ECR 1733, 7. málsgr.

Ríkisstjórn Eistlands

99. Ríkisstjórn Eistlands lítur svo á að beiðnin um ráðgefandi áliti hafi aðallega komið upp vegna mismunar í íslensku útgáfu 14. gr. tilskipunarinnar. Hún telur að samræmd túlkun greinarinnar sé afar mikilvæg.

100. Ríkisstjórn Eistlands heldur því fram að allar tungumálaútgáfur tilskipunarinnar séu jafngildar. Þó verði að túlka mismunandi tungumálaútgáfur ESB-réttar á samræmdan hátt. Í þessu samhengi leggur hún áherslu á „að þegar að um er að ræða ósamræmi, á milli mismunandi tungumálaútgáfa ákvæðis, skuli ákvæðið sem um sé að ræða túlkað með vísan til tilgangs og almennrar fyrirætlanar með reglunum, sem það sé hluti af“³⁷ og með vísan til raunverulegra áforma með löggjöfinni.

101. Ríkisstjórn Eistlands heldur því fram, hvort heldur sem er á grundvelli orðalags eða markmiðsins með ákvæðinu, að túlka beri 14. gr. tilskipunarinnar sem fortakslausu kröfu, sem ekki lúti ákvörðunum lögbærra yfirvalda eða dómsmálafyrivalda heimaaðildarríkisins, um að senda sérstakar tilkynningar til allra þekktra lánardrottna sem séu með fasta búsetu, lögheimili eða aðalskrifstofu í öðru aðildarríki en heimaaðildarríkinu.

102. Ríkisstjórn Eistlands bendir á að sama orðalag og í notað sé í ensku útgáfu 14. gr. tilskipunarinnar hafi verið notað í eistnesku, frönsku, þýsku, ítölsku, finnsku og sænsku tungumálaútgáfunum, sem allar feli í sér kröfuna um sérstaka tilkynningu til allra þekktra lánardrottna. Hún bendir á að orðalagið „skiptastjóri skal“ gefi sterka vísbendingu um að greinin leggi skyldur, og ekki sjálfræði, á skiptastjóra um að tilkynna sérstaklega öllum þekktum lánardrottnum. Það sé sjónarmið hennar að túlka beri setninguna „individually inform“ sem kröfu um að senda tilkynningu sem sérstaklega sé beint til hvers og eins þekktis lánardrottins.³⁸ Hún heldur því fram að þessi skilningur á 14. gr. tilskipunarinnar sé studdur orðalagi 20. liðar inngangsorða tilskipunarinnar.

103. Ríkisstjórn Eistlands staðhæfir að ekkert í 14. gr., eða því sem á eftir kemur í tilskipuninni, gefi í skyn að lögbært yfirvald geti sjálft ráðið því hvort það eigi að að upplýsa hvern og einn lánardrottinn sérstaklega eða ekki.

104. Ríkisstjórn Eistlands leggur áherslu á að erlendir lánardrottnar séu í veikari stöðu í samanburði við lánardrottna heimaaðildarríkisins. Hún staðhæfir að markmiðið með tilskipuninni sé að skapa lagaramma til að verja hagsmuni lánardrottna, sem ekki séu

---

³⁷ Tilvísun í mál C-426/05 *Tele2 Telecommunication GmbH* gegn *Telekom-Control-Kommission* [2008] ECR I-685, 25. málsgr., og mál C-56/06 *Euro Tex Textilverwertung GmbH* gegn *Hauptzollamt Duisburg* [2007] ECR I-4859, 27. málsgr.

³⁸ Tilvísun í skilgreiningu Oxford English Dictionary á „individual“.

búsettir í því aðildarríki þar sem slitameðferð hefjist.³⁹ Það sé mat hennar að það útskýri hvers vegna þess sé krafist í 14. gr. tilskipunarinnar, að allir erlendir lánardrottinnar fái sérstaka tilkynningu.

105. Ríkisstjórn Eistlands bendir á að samkvæmt 13. gr. tilskipunarinnar, skuli skiptastjóri, til að tryggja að þekktir lánardrottinnar hafi möguleika á því að lýsa kröfum sínum innan tilskilinna tímamarka, birta ákvörðun um upphaf slitameðferðar í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins og í dagblöðum viðkomandi staða í gístiaðildarríkinu. Að auki skuli skiptastjóri samkvæmt 14. gr. tilkynna öllum þekktum lánardrottinum sérstaklega um það þegar slitameðferð hefjist.

106. Ríkisstjórn Eistlands telur að þessar tvær kröfur séu til fyllingar og uppsöfnunar. Hún leggur áherslu á að ekki sé hægt að líta á skyldurnar sem settar séu fram í 13. og 14. gr. tilskipunarinnar sem valkvæðar, heldur séu þær sjálfstæðar og fortakslausar skyldur sem innlend löggjöf þurfi að uppfylla. Það sé sjónarmið hennar að þessar skyldur geti ekki verið háðar mati lögbæra yfirvaldsins. Enn fremur heldur hún því fram að ekki beri að skilja það, að upplýsa sérstaklega þekktan lánardrottinn með „tilkynningu“, sem almenna dagblaðsauglýsingu eða aðra tilkynningaraðferð, sem ætluð sé til að upplýsa fleiri en einn einstakling í einu.⁴⁰

107. Niðurstaða ríkisstjórnar Eistlands er: -

„Að teknu tilliti til tilgangs og almennrar fyrirætlanar og orðalags tilskipunarinnar, á flestum tungumálaútgáfum sem hafa verið greindar, samrýmist það ekki 1. mgr. 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB um endurskipulagningu og slit lánastofnanna, að í lögum ríkis, sem er aðili að samningum um Evrópska efnahagssvæðið, að lagt sé í vald slitastjórnar eða annars lögbærs yfirvalds eða sýslunarmanns að ákveða hvort upplýsa skuli um þau atriði, sem þar eru greind, með auglýsingu birtri erlendis, í stað sérstakrar tilkynningar til hvers og eins þekktis lánardrottins.“

Eftirlitsstofnun EFTA

Fyrsta spurningin

108. Eftirlitsstofnun EFTA bendir á að úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur, þar sem óskað sé eftir ráðgefandi áliti, gefi til kynna að ósamræmi sé á milli orðalags og merkingar ensku útgáfu tilskipunarinnar og þeirrar íslensku. Eftirlitsstofnun EFTA heldur því fram að það séu tvö atriði sem séu ólík í þessum tveimur útgáfum. Fyrsti greinarmunurinn sé tilvísunin til „þekkttra“ lánardrottinna og sá greinarmunur sem felst í

³⁹ Tilvísun í yfirlýsingu rökstuðning ráðsins þ.m.t. sameiginlegu afstöðu ráðsins nr. 43/2000, Stjtið. ESB 2000 C 300, bls. 13, II. markmið, og III. D Greining á sameiginlegri afstöðu III bálkur.

⁴⁰ Tilvísun í 16. og 17. lið inngangsorða tilskipunar 2001/24/EB.

tilskipuninni varðandi „þekktá“ og „óþekktá“ lánardrottna í 14. gr. ensku útgáfunnar. Eftirlitsstofnun EFTA bendir á að ekki sé skírskotað til „þekktá“ og „óþekktá“ lánardrottna í íslensku útgáfunni og þar sé þessi greinarmunur ekki gerður.

109. Annað atriðið sem greinir hér á milli, heldur Eftirlitsstofnun EFTA áfram, sé tengt því fyrra og vísi í mismuninn á meðferð milli þekktá og óþekktá lánardrottna. Eftirlitsstofnun EFTA bendir á að samkvæmt ensku útgáfunni af tilskipuninni, beri lögbæru yfirvaldi heimaaðildarríkisins eða skiptastjóra, lagaskylda til að tilkynna hverjum og einum þekktum lánardrottni sérstaklega. Í því samhengi séu í 2. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar taldar upp þær upplýsingar sem þekktir lánardrottnar verði að fá. Gagnstætt þessu kveði, íslenska útgáfa tilskipunarinnar, ekki á um skyldu um sérstaka tilkynningu til þekktá lánardrottna.

110. Í ljósi ósamræmis varðandi orðalag – og af þeim sökum lagalegra skuldbindinga – samkvæmt íslensku og ensku útgáfu tilskipunarinnar, sé réttarvissu teft í tvísýnu, að mati Eftirlitsstofnunar EFTA.

111. Eftirlitsstofnun EFTA heldur því fram að túlka beri mismunandi tungumálaútgáfur á samræmdan hátt og því verði að túlka ákvæðið, sem um ræði, með vísan til tilgangs og almennrar fyrirætlanar reglnanna sem það sé hluti af.⁴¹ Enn fremur beri við túlkun á ákvæðum afleidds ESB-réttar að veita þeirri túlkun meira vægi, eftir því sem hægt sé, sem leiði af sér samræmi við almennar meginreglur ESB-réttar og þá sérstaklega meginregluna um réttarvissu.⁴² Hún bendir á að samkvæmt dómaframkvæmd, sé ekki hægt að nota orðalag í einni tungumálaútgáfu ákvæða Evrópuréttar, sem eina grundvöll túlkunar þess ákvæðis, eða láta hana vega þyngra en aðrar tungumálaútgáfur. Slík nálgun yrði ósamrýmanleg kröfunni um samræmda beitingu Evrópuréttar.⁴³

112. Eftirlitsstofnun EFTA heldur því fram að efni reglunnar í 14. gr. tilskipunarinnar beri að túlka með hliðsjón af öðrum útgáfum tilskipunarinnar og tilgangi og almennri fyrirætlan með reglunum sem hún sé hluti af.

---

⁴¹ Tilvísun í mál C-341/01 *PlatoPlastik Robert Frank GmbH* gegn *Caropack Handelsgesellschaft mbH* [2004] ECR I-4883, 64. málsgr., og *M and Others*, áður tilvitnað, 44. málsgr.

⁴² Tilvísun í *M and Others* áður tilvitnað, og mál C-1/02 *Privat-Molkerei Borgmann GmbH & Co. KG* gegn *Hauptzollamt Dortmund* [2004] ECR I-3219, 30. málsgr.

⁴³ Tilvísun í *Institute of the Motor Industry*, áður tilvitnað, 16. málsgr., mál C-408/06 *Landesanstalt für Landwirtschaft* gegn *Franz Götz* [2007] ECR I-11295, 30. málsgr., mál C-239/07 *Julius Sabatauskas and Others* [2008] ECR I-7523, 38. málsgr. og mál C-187/07 *Criminal proceedings against Dirk Endendijk* [2008] ECR I-2115, 23. málsgr. Frekari tilvísun í mál C-63/06 *UAB Profisa* gegn *Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos* [2007] ECR I-3239, 13. og 14. málsgr., með tilvísun í frekari dómaframkvæmd: Mál 26/69 *Erich Stauder* gegn *City of Ulm* [1969] ECR 419, 3. málsgr., mál 55/87 *Alexander Moksel Import und Export GmbH & Co. Handels-KG* gegn *Bundesanstalt für landwirtschaftliche Marktordnung* [1988] ECR 3845, 15. málsgr., mál C-296/95 *The Queen* gegn *Commissioners of Customs and Excise, ex parte EMU Tabac SARL and Others* [1998] ECR I-1605, 36. málsgr., *Bouchereau*, áður tilvitnað, 14. málsgr., mál C-482/98 *Italia* gegn *Framkvæmdastjórninni* [2000] ECR I-10861, 14. málsgr., og *Borgmann*, áður tilvitnað, 25. málsgr.

113. Eftirlitsstofnun EFTA bendir á mismuninn á milli íslensku útgáfu 14. gr. og þeirrar ensku, frönsku, þýsku, spænsku, ítölsku, grísku og norsku, sem kveði á um ólíka meðferð varðandi þekkta lánardrottna, í þeim skilningi að í tengslum við þekkta lánardrottna sé krafist sérstakrar tilkynningar til hvers og eins.

114. Eftirlitsstofnun EFTA staðhæfir að skýra skuli 14. gr. tilskipunarinnar í ljósi tilgangsisins sem settur sé fram í 20. tölulið formálsorða tilskipunarinnar, sem sé nákvæmlega eins á öllum tungumálum, þ.m.t. íslensku. Hún staðhæfir jafnframt að almenn fyrirætlan með reglunum, sem kveðið sé á um í tilskipuninni, sýni að með Evrópulöggjöfinni hafi augljóslega átt að koma á þeirri skyldu að hver og einn lánardrottinn yrði upplýstur sérstaklega. Það sé mat hennar að þetta komi fram, með þeim aðskilnaði og greinarmun, sem gerður sé í 13. og 14. gr. tilskipunarinnar, á milli sjónarmiða og skilyrða sem stýri tilkynningu ákvörðunarinnar um að hefja slitameðferð og á tilhögun upplýsingamiðlunar til þekktra lánardrottna.

115. Eftirlitsstofnun EFTA staðhæfir að í ljósi ofangreinds, skuli lögbær yfirvöld eða skiptastjóri heimaáildarríkis, veita hverjum og einum þekktum lánardrottni upplýsingarnar, sem taldar séu upp í 2. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar og íslenska útgáfa tilskipunarinnar skuli skýrð í þessu ljósi.

116. Eftirlitsstofnun EFTA leggur áherslu á að tölvupósturinn sem stefnandi hafi sent slitastjórn Kaupþings 29. október 2008, þar sem hann hefði ætlað að lýsa kröfu í búið, sem þrátt fyrir að hafa augljóslega ekki verið viðeigandi aðferð við að lýsa kröfu, bendi greinilega til þess að stefnandi hafi verið þekktur lánardrottinn. Eftirlitsstofnun EFTA staðhæfir enn frekar, hvað þetta varði, að þar sem að stefnandi sé lánastofnun, með staðfestu í EES, hefði verið hægt að finna búsetu, lögheimili eða aðalskrifstofu hans, jafnvel þó að það hefði ekki verið þekkt fyrirfram.

117. Eftirlitsstofnun EFTA heldur því fram að þar sem að stefnandi hafi verið þekktur lánardrottinn, hefði stefndi átt að tilkynna honum sérstaklega, um tilgreind skilyrði varðandi kröfulýsingu. Það að hann hafi ekki gert það, merki að réttur stefnanda til þess að fá sérstaka tilkynningu með nauðsynlegum upplýsingum, eins og kveðið sé á um í tilskipuninni, hafi ekki verið virtur. Eftirlitsstofnun EFTA staðhæfir að svarið við fyrstu spurningunni skuli vera:

„Það samræmist ekki ákvæðum 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB frá 4. apríl 2001 um endurskipulagningu og slit lánastofnana, að birta boð um að lýsa kröfum, fyrir þekkta lánardrottna sem eiga lögheimili, fasta búsetu eða höfuðstöðvar í öðrum samningsríkjum, á þann máta sem slitastjórn Kaupþings banka hf. hefur ástundað og sem lýst er í beiðni um ráðgefandi álit.“

Önnur spurningin

118. Eftirlitsstofnun EFTA telur að önnur spurningin sem Héraðsdómur Reykjavíkur beindi til dómstólsins, með orðalaginu frá 8. nóvember 2011, innihaldi ákveðna tvíræðni. Hægt sé að lesa spurninguna annað hvort sem svo, að spurt sé hvort að EES-samningurinn krefjist þess að 14. gr. tilskipunar 2001/24, sem tekin hafi verið upp í EES-samninginn, gildi án frekari lögfestingar og hafi forgang fram yfir landsrétt, sem ekki hafi tekið réttilega upp í landsrétt viðkomandi EES-reglu, eða hún gæti einfaldlega vísað til hagnýtu niðurstöðunnar, sem að slitastjórnin ætti að ná við málsmeðferðina.

119. Um gildi ákvæðisins án frekari lögfestingar, staðhæfir Eftirlitsstofnun EFTA að, þrátt fyrir að hægt sé að færa rök fyrir því að 7. gr. EES og bókun 35 við EES-samninginn hafi þýðingu, veiti hvorugt ákvæðið svar við spurningunni sem sé fram lögð.

120. Eftirlitsstofnun EFTA heldur því fram, að samkvæmt dómaframkvæmd dómstólsins, sé það innbyggt í markmið EES-samningsins að dómstólar aðildarríkjanna séu bundnir af því að túlka landsrétt, og einkum lagaákvæði sem séu sérstaklega samþykkt til að innleiða EES-reglur inn í landsrétt, eins og hægt er í samræmi við EES-rétt.⁴⁴ Hún staðhæfir að skyldan um samræmda túlkun, krefjist þess af innlendum dómstólum að þeir túlki landsrétt í ljósi tilskipunar, sem sé innleidd á ófullnægjandi máta eða hafi ekki verið innleidd, jafnvel í málum gegn einstaklingum⁴⁵ eða á milli einstaklinga eins og í þessu máli. Héraðsdómur Reykjavíkur verði að beita túlkunaraðferðum, sem viðurkenndar séu í landsrétti, eins og hægt sé, til að ná því markmiði sem leitast er við með viðkomandi EES-reglu.⁴⁶ Það sé mat hennar að þessi skylda um samræmda túlkun geti þó ekki leitt til túlkunar í bága við lög eða leitt til þess að lögín séu endursamin fyrir dómi.

121. Eftirlitsstofnun EFTA heldur því fram að samræmd túlkun á innleiðingarráðstöfunum með texta og tilgangi tilskipunarinnar, sé ekki möguleg, önnur spurningin sem beint sé til dómstólsins verði flóknari þar sem að EES-samningurinn feli ekki í sér yfirfærslu á löggjafarvaldi eða krefjist þess að reglur, sem ekki hafi verið innleiddar gangi frammar en landsreglurnar sem þær stangist á við, þ.m.t. þær sem ekki innleiði viðkomandi EES-reglur rétt inn í landsrétt.⁴⁷ Hún heldur því fram, hvað þetta varðar, að EES-réttur krefjist þess ekki að einstaklingar og aðilar í atvinnurekstri geti reitt sig beint á EES-reglur, sem ekki hafi verið innleiddar, frammi fyrir landsbundnum

---

⁴⁴ Tilvísun í mál C-160/01 *Karen Mau* gegn *Bundesanstalt für Arbeit* [2003] ECR I-4791, 34. málsgr., sameinuð mál C-397/01 to C-402/01 *Bernhard Pfeiffer and Others* gegn *Deutsches Rotes Kreuz, Kreisverband Waldshut eV* [2004] ECR I-8835, 114. málsgr. og mál C-555/07 *Seda Küçükdeveci* gegn *Swedex GmbH & Co. KG* [2010] ECR I-365, 45.-48. málsgr.

⁴⁵ Tilvísun í mál C-106/89 *Marleasing SA* gegn *La Comercial Internacional de Alimentacion SA* [1990] ECR I-4135, 7. og 8. málsgr.

⁴⁶ Tilvísun í *Meðferð sakamáls* gegn *A*, áður tilvitnað, 39. málsgr.

⁴⁷ *Ibid.*, 40. málsgr.

dómstólum.⁴⁸ Eftirlitsstofnun EFTA staðhæfir að þetta beri að túlka á þann hátt að EES-réttur hafi ekki bein réttaráhrif. Því sé það sjónarmið hennar að 14. gr. tilskipunarinnar geti ekki gengið framur en íslenskar reglur sem stangist á við hana og sem hafi lögfest ákvæðið ekki réttilega inn í íslenskt réttarkerfi.

122. Eftirlitsstofnun EFTA bendir á, að samkvæmt dómaframkvæmd, í málum þar sem landsréttur og EES-réttur, sem ekki hafi verið innleiddur, stangist á, geti EFTA-ríkin ákveðið hvort innlendir úrskurðaraðilar á stjórnarsýslu- og dómstólastigi geti beitt viðkomandi EES-reglu beint og þannig forðast að brjóta gegn EES-rétti.⁴⁹ Að öðrum kosti, sé EFTA-ríkið skyldugt til að greiða bætur fyrir tap og tjón, sem einstaklingar og aðilar í atvinnurekstri hafi orðið fyrir, í samræmi við meginregluna um bótaábyrgð ríkisins, sem sé óaðskiljanlegur hluti EES-samningsins.⁵⁰ Sem annan valkost, bendi Eftirlitsstofnun EFTA á að þó að hún geti orðið þátttakandi samkvæmt 31. gr. ESE-samningsins með því að hefja málsmeðferð gegn Íslandi sé sá möguleiki ekki mjög gagnlegur fyrir aðilana í aðalmálsmeðferðinni.

123. Eftirlitsstofnun EFTA leggur áherslu á, að því er varðar hagnýtar afleiðingar fyrir slitastjórnina, að samkvæmt meginreglunni um skilvirkni, megi nákvæmar málsmeðferðarreglur, sem stýri aðgerðum við verndun réttinda einstaklingsins samkvæmt ESB- og EES-rétti ekki leiða til þess, í reynd, að það verði ómögulegt eða óhóflega erfitt að nýta réttindin sem ESB-rétturinn veiti.⁵¹ Á sama hátt, samkvæmt meginreglunni um jafngildi, verði að virða þau réttindi sem 14. gr. tilskipunarinnar veiti stefnanda, á hátt sem ekki sé óhagfelldari en sú vernd sem innlenda réttarkerfið veiti sambærilegum réttindum í tilvikum þar sem beitt sé landsbundinni löggjöf.⁵² Jafnframt heldur Eftirlitsstofnun EFTA því fram að ef íslenskur gjaldþrotaskiptaréttur heimili slitastjórnnum að samþykka kröfur, sem lýst hafi verið seint, vegna mistaka stjórnarinnar við málsmeðferð, ætti slík lausn að geta leyst vandann í þessu máli. Þó telji Eftirlitsstofnun EFTA að þessu leyti að beiðnin um ráðgefandi álit veiti ekki nægilegar upplýsingar til að hægt sé að veita frekari leiðbeiningar.

124. Eftirlitsstofnun EFTA leggur til að svarið við annarri spurningunni sem vísað er til dómstólsins skuli vera eftirfarandi:

---

⁴⁸ Tilvísun í mál *Karls K. Karlssonar hf.*, áður tilvitnað, 28. málsgr.

⁴⁹ Tilvísun í *Meðferð sakamáls* gegn *A*, áður tilvitnað, 41. málsgr.

⁵⁰ *Ibid.*, 42. málsgr., með frekari tilvísun í mál Erlu Maríu *Sveinbjörnsdóttur*, 62. málsgr. og áfram, og *Karls K. Karlssonar hf.*, 25. og 37.-48. málsgr. og 37.-48. málsgr., bæði áður tilvitnuð.

⁵¹ Tilvísun í mál *C-279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft mbH* gegn *Bundesrepublik Deutschland*, dómur frá 22. desember 2010, enn óbirtur, 28. málsgr.

⁵² Tilvísun í sameinuð mál *C-89/10* og *C-96/10 Q-Beef and Bosschaert*, dómur frá 8. september 2011, enn óbirtur, 32. málsgr.

„Héraðsdómi Reykjavíkur ber skylda til að túlka lög, sem innleiddu, á ófullnægjandi máta, tilskipun 2001/24/EB inn í íslenskt réttarkerfi, á samræmdan hátt, að því marki sem mögulegt er samkvæmt túlkunaraðferðum sem viðurkenndar eru að landsrétti. Meginreglan um jafngildi og skilvirkni krefst þess að nákvæmar landsbundnar málsmeðferðarreglur, sem gilda um aðgerðir til þess að standa vörð um réttindi einstaklinga, sem leiða af EES-rétti, verði að vera á þann hátt að þær séu ekki óhagstæðari en þær sem gilda um líkar landsbundnar aðgerðir og þær mega ekki verða til þess, í reynd, að það verði ómögulegt eða óhóflega erfitt að nýta réttindin sem ESB-rétturinn veitir.“

Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins

Mismunandi tungumálaútgáfur

125. Framkvæmdastjórnin heldur því fram að mismunurinn á milli íslensku útgáfu tilskipunarinnar og þeirrar ensku og annarra útgáfa, sé efnislegur. Þessi mismunur hafi beina þýðingu, bæði fyrir þessa deilu og skyldur Íslands til innleiðingar tilskipunarinnar í landsrétt.

126. Framkvæmdastjórnin bendir á að þótt titill 14. gr. tilskipunarinnar á ensku sé „Provision of information to known creditors“, vísi íslenska útgáfan ekki í „þekkta“ eða „óþekkta“ lánardrottna. Ólíkt ensku útgáfunni, kveði íslenska útgáfa tilskipunarinnar ekki á um skyldu um sérstaka tilkynningu til hvers og eins þekkt lánardrottins.

127. Framkvæmdastjórnin heldur því að samkvæmt viðurkenndri dómaframkvæmd Evrópudómstólsins, beri að túlka mismunandi tungumálaútgáfur á samræmdan hátt og því verði, ef um sé að ræða mismun á milli tungumálaútgáfna, að túlka ákvæðið sem um ræði með vísan til tilgangs og almennrar fyrirætlanar reglnanna sem það sé hluti af.⁵³ Við túlkun á ákvæði afleidds ESB-réttar, beri eftir því sem hægt er að veita þeirri túlkun meira vægi sem samræmi ákvæðið almennum meginreglum ESB-réttar, og þá sérstaklega meginreglunni um réttarvissu.⁵⁴

128. Jafnframt, heldur framkvæmdastjórnin áfram, sé það viðurkennd dómaframkvæmd, að orðalag sem notað sé í einni tungumálaútgáfu ráðstafana Evrópuréttar, geti ekki verið eini grundvöllur túlkunar þess ákvæðis, eða vegið þyngra en aðrar tungumálaútgáfur hvað þetta varði. Slík nálgun yrði ósamrýmanleg kröfunum um samræmda beitingu Evrópuréttar.⁵⁵ Að auki bendir framkvæmdastjórnin á, að 1. mgr. EES mæli fyrir um að textar gerðanna, sem vísað sé til í viðaukunum við samninginn,

⁵³ Tilvísun í *PlatoPlastik Robert Frank*, 64. málsgr. og *M and Others*, 44. málsgr. bæði áður tilvitnuð.

⁵⁴ Tilvísun í *M and Others* og *Borgmann*, 30. málsgr., bæði áður tilvitnuð.

⁵⁵ Tilvísun í *Institute of the Motor Industry*, 16. málsgr., *Götz*, 30. málsgr., *Sabatauskas and Others*, 38. málsgr., og *Endendijk*, 23. málsgr. öll áður tilvitnuð.

„séu jafngildir“ á öllum opinberum tungumálum ESB. Þessar gerðir séu svo þýddar á íslensku og norsku „með tilliti til jafngildingar“.

129. Framkvæmdastjórnin heldur því fram að samkvæmt viðurkenndri dómaframkvæmd Evrópudómstólsins, beri að túlka mismunandi tungumálaútgáfur á samræmdan hátt og því verði, ef um sé að ræða mismun á milli tungumálaútgáfna, að túlka ákvæðið, sem um ræði, með vísan til tilgangs og almennrar fyrirætlanar reglnanna, sem það sé hluti af.⁵⁶

130. Þó staðhæfir framkvæmdastjórnin að í ljósi tilgangs og almennrar fyrirætlan með reglunum sem þær séu hluti af, nægi íslenska útgáfan ekki fyrir tilhlýðilega túlkun á skyldunum, sem settar séu fram í 14. gr. tilskipunarinnar.

Tilskipunin

131. Framkvæmdastjórnin staðhæfir að markmið tilskipunarinnar komi skýrt fram í 3. 4. og 16. lið inngangsorða hennar. Samkvæmt 9. gr. tilskipunarinnar eigi ábyrgt yfirvald heimaaðildarríkis, það er ríkisins þar sem lánastofnun hefur fengið leyfi, að hefja og framkvæma slitameðferð.⁵⁷ Hún bendir á að tilskipunin krefjist þess að allar kröfur lánardrottna hvort heldur innlendra eða erlendra, verði að meðhöndla við sömu málsmeðferð. Í 1. mgr. 16. gr. tilskipunarinnar sé kveðið á um að sérhver lánardrottinn, sem hefur lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu í öðrum aðildarríkjum en heimaaðildarríkinu, eigi rétt á því að lýsa kröfum við málsmeðferðina. Í 2. mgr. 16. gr. sé meginreglan um jafna meðferð lánardrottna, óháð þjóðerni sett fram og kveðið á um að kröfur allra lánardrottna, með lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu í aðildarríkjum öðrum en heimaaðildarríkinu, skuli meðhöndla og forgangsraða með sama hætti og sams konar kröfur, sem lýst sé af innlendum lánardrottnum. Í f- og g-lið 2. mgr. 10. gr. tilskipunarinnar sé kveðið á um að lög heimaaðildarríkisins skuli ráða úrslitum um kröfurnar á hendur lánastofnuninni og reglurnar sem gildi um kröfulýsingu, sannprófun og skráningu krafna.

132. Framkvæmdastjórnin staðhæfir að tilskipunin hafi ekki miðað að því að samræma landslögjölf, heldur að tryggja gagnkvæma viðurkenningu á endurskipulagningarráðstöfunum og slitameðferðum samningsríkjanna og nauðsynlega samvinnu. Það sé einkum landsréttur sem ákvarði eðli (innan stjórnsýslu eða á vegum dómstóla) endurskipulagningarráðstafana. Hún fullyrðir að þetta leiði af 3., 4., 16. og 20.

---

⁵⁶ Tilvísun í *Profisa*, áður tilvitnað, 13. og 14. málsgr., með tilvísun í frekari dómaframkvæmd, *Stauder* gegn *City of Ulm*, áður tilvitnað, 3. málsgr., *Moksel Import und Export*, áður tilvitnað, 15. málsgr., *EMU Tabac and Others*, áður tilvitnað, 36. málsgr., *Bouchereau*, áður tilvitnað, 14. málsgr., *Italia* gegn framkvæmdastjórninni, áður tilvitnað, 49. málsgr., *Borgmann*, áður tilvitnað, 25. málsgr., mál C-449/93 *Rockfon A/S* gegn *Specialarbejderforbundet i Danmark* [1995] ECR I-4291, 25. málsgr., og mál C-236/97 *Skatteministeriet* gegn *Aktieselskabet Forsikringselskabet Codan* [1998] ECR I-8679, 28. málsgr.

⁵⁷ Tilvísun í 7. mgr. 4. gr. tilskipunar 2006/48/EB, OJ 2006 L 177, bls. 1.

tölulið formálsorða tilskipunarinnar. Efni 20. töluliðs formálsorða tilskipunarinnar sé nákvæmlega eins á öllum tungumálum þ.m.t. íslensku.

133. Framkvæmdastjórnin staðhæfir að 14. gr. tilskipunarinnar kveði á um annað og meira en „upplýsingaskyldu“. Það sé mat hennar að þetta komi einnig fram í orðum 20. töluliðar formálsorðanna. Hún bendir á að 13. gr. tilskipunarinnar geri ráð fyrir birtingu tilkynningarinnar, um þá ákvörðun „að hefja slitameðferð“ í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna og í a.m.k. tveimur innlendum dagblöðum í hverju gístaðildarríki. Af þessum sökum beri, samkvæmt framkvæmdastjórninni, að túlka 14. gr. tilskipunarinnar á þann veg að hún komi á þeirri skyldu, fyrir skiptastjóra að hann upplýsi sérstaklega hvern og einn þekktan erlendan lánardrottinn, eins og landsréttur kveði venjulega á um með tilkynningu til þekktara innlenda lánardrottna, um upphaf slitameðferðar og frest til að leggja fram kröfur. Gagnstætt þessu, sé það mat hennar að 13. gr. tilskipunarinnar kveði á um aðferðir við að upplýsa óþekktara lánardrottna um upphaf málsmeðferðar og réttindi þeirra, með birtingu í Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna og í a.m.k. tveimur innlendum dagblöðum í hverju gístaðildarríki. Framkvæmdastjórnin fullyrðir að niðurstaðan sé, að 13. og 14. gr. tilskipunarinnar hafi ólíkan tilgang en komi ekki í stað hvor annarrar. Hún bendir á að á sama hátt, varðandi endurskipulagningarmálsmeðferðir, séu settar fram í 6. og 7. gr. tilskipunarinnar, kröfur um tilkynningar til lánardrottna á þessa tvo ólíka máta.

134. Framkvæmdastjórnin staðhæfir, að þrátt fyrir að tilskipunin skilgreini hvorki „þekktan lánardrottinn“ eða „lánardrottinn“ láti hún skilgreininguna á þessum hugtökum, ekki eftir landsrétti með skýrum hætti. Hvað þetta varðar, bendir hún á að samkvæmt 2. gr. tilskipunarinnar séu hugtökin „slitameðferð“ og „dómsmálayfirvöld“ skilgreind með vísan til landsréttar. Hún fullyrðir að niðurstaðan sé því að skilgreina beri hugtökin „þekktur lánardrottinn“ og „lánardrottinn“ með vísan til markmiðs og tilgangs reglnanna, sem komið sé á með tilskipuninni. Hún staðhæfir að það hvort *einstaklingur* eða lögaðili teljist þekktur lánardrottinn sé hægt að ákvarða á hlutlægan hátt, einkum af sérfræðingum sem tilnefndir séu sem skiptastjórar.

135. Framkvæmdastjórnin staðhæfir að túlka verði þá undanþágu þröngt, sem kveðið sé á um í 1. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar, um að heimilt sé að víkja frá kröfunni um að tilkynna hverjum og einum erlendum lánardrottni sérstaklega þegar að löggjöf heimaðildarríkisins áskilji ekki að kröfu sé lýst svo hana megi viðurkenna. Framkvæmdastjórnin fullyrðir að ef 1. mgr. 14. gr. sé skýrð með hliðsjón af inngangsorðunum og 13. gr. tilskipunarinnar, þá sé skýrt að þegar ákvörðun sé tekin um að hefja málsmeðferð hvíli ströng skylda til að upplýsa sérstaklega hvern og einn þekktan lánardrottinn og að þetta skuli gert á þann hátt sem tryggir jafna meðferð lánardrottna í gísta- og heimaðildarríkjum. Framkvæmdastjórnin fullyrðir að almenn fyrirætlan með reglum tilskipunarinnar leiði til þeirrar niðurstöðu að Evrópulöggjöfinni sé ætlað að koma á strangri skyldu um að hver og einn þekktur lánardrottinn sé upplýstur sérstaklega og

Þess vegna sé með 1. mgr. 14. gr. krafist raunverlegrar tilkynningar til þekkra lánardrottna.

136. Í ljósi lokasetningar 20. töluliðs formálssorða tilskipunarinnar, staðhæfir framkvæmdastjórnin, að það sé viðvarandi skylda, þegar málsmeðferð sé hafin og hver og einn þekktur lánardrottinn hafi fengið sérstaka tilkynningu, að öllum lánardrottnum sé „með reglubundnum hætti, og á viðeigandi hátt, veittar upplýsingar meðan á slitameðferð stendur“. Það sé sjónarmið hennar, að þó svo virðist sem aðildarríki njóti nokkurs sjálfræðis um það hvernig gefa skuli lánardrottnum reglulega upplýsingar, þá sé ekkert slíkt sjálfræði varðandi frumskylduna í 14. gr. tilskipunarinnar.

137. Framkvæmdastjórnin kemst að þeirri niðurstöðu að íslenska útgáfa 14. gr. tilskipunarinnar sé haldin annmörkum. Þó innköllun krafna hafi verið birt 21. júlí 2009 í *the Irish Times* á Írlandi, þar sem aðalskrifstofa stefnanda sé staðsett, sé það sjónarmið framkvæmdastjórnarinnar að birtingin sé ekki í samræmi við kröfur 1. mgr. 14. gr. eða 2. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar. Hún staðhæfir, að þar sem hægt hafi verið að ganga úr skugga um það á hlutlægan hátt að stefnandi hafi verið þekktur lánardrottinn, hefði ströng skylda 1. mgr. 14. gr., átt að gilda, og samkvæmt því hefði átt að tilkynna stefnanda sérstaklega um þau efnisatriði sem 2. mgr. 14. gr. tilskipunarinnar áskilur.

138. Framkvæmdastjórnin telur að svarið við fyrstu spurningunni sem vísað hafi verið til dómstólsins ætti vera:

„[B]að samræmist ekki ákvæðum 14. gr. tilskipunar 2001/24/EB frá 4. apríl 2001 um endurskipulagningu og slit lánastofnana, að innkalla kröfur þekkra lánardrottna, sem hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalskrifstofu í öðrum aðildarríkjum, á þann hátt sem slitastjórn Kaupþings banka hf. gerði það og sem lýst er í úrskurðinum, þar sem 14. gr. leggur á strangar skyldur um sérstaka tilkynningu til hvers og eins þekks lánardrottins“.

Önnur spurningin

139. Framkvæmdastjórnin telur að innlendum yfirvöldum beri að túlka landsrétt í samræmi við tilskipunina (en ekki íslenska útgáfu hennar). Hún leggur áherslu á að það sé innbyggt í markmið EES-samningsins að dómstólar aðildarríkjanna séu bundnir af því að túlka landsrétt, og þá einkum lagaákvæði sem séu sérstaklega samþykkt til að innleiða EES-reglur inn í landsrétt, til samræmis við EES-rétt eins og unnt sé.⁵⁸ Hún fullyrðir að skyldan um samræmda túlkun, krefjist þess af dómstólum samningsríkjanna að þeir túlki landsrétt í ljósi tilskipunar, sem sé innleidd á ófullnægjandi hátt eða hafi ekki verið innleidd, jafnvel í málum gegn einstaklingum.⁵⁹ Hvað þetta varði verði dómstólar

⁵⁸ Tilvísun í áður tilvitnuð mál *PlatoPlastik Robert Frank*, 34. málsgr. og *M and Others*, 114. málsgr.

⁵⁹ Tilvísun í *Marleasing*, áður tilvitnað, 7. - 8. málsgr.

samningsríkjanna að beita túlkunaraðferðum, sem viðurkenndar séu að landsrétti, eins og hægt sé, til að ná því markmiði sem stefnt sé að með viðkomandi EES-reglu.⁶⁰

140. Framkvæmdastjórnin fullyrðir því, hvað þetta mál varði, að beita verði túlkun sem geri það framkvæmanlegt að upplýsa þekktu lánardrottna, og eftir því sem hægt sé, að heimila öllum þekktum lánardrottnum, sem hefðu verið í aðstöðu til þess, að lýsa kröfu. Ef ekki sé lengur hægt að lýsa kröfu samkvæmt landsrétti, að teknu tilliti til allra aðstæðna, þ.m.t. þeirri staðreynd að stefnandi hafi verið útilokaður frá því að nýta rétt sinn, samkvæmt framkvæmdastjórninni, þá ætti að vera til úrræði samkvæmt landsrétti fyrir þekktu lánardrottna. Öll slík úrræði ættu að taka mið af frestinum sem tilgreindur sé í samræmi við 2. mgr. 14. gr tilskipunarinnar og viðurlögin við því að virða ekki frestinn þ.m.t. hlutlæg rök fyrir því að leggja þennan frest á. Samandregið sé Héraðsdómur Reykjavíkur því skuldbundinn til að túlka landsbundnu ráðstafanirnar sem innleiddu tilskipunina, að því marki sem það sé hægt, til að koma í framkvæmd tilhlýðilegum skyldum, sem settar séu fram í tilskipuninni.

141. Framkvæmdastjórnin telur að svarið við annarri spurningunni sem vísað hafi verið til dómstólsins ætti að vera:

„[Þ]ar sem að ekki var tekið nægjanlegt tillit til reglna 14. gr. tilskipunarinnar, ber Héraðsdómi Reykjavíkur skylda til að túlka innlendu ráðstafanirnar sem innleiddu tilskipunina, eins og hægt er þannig að hinum réttu skuldbindingum samkvæmt tilskipuninni séu veitt réttaráhrif.“

Carl Baudenbacher
Framsögumaður

---

⁶⁰ Tilvísun í *Meðferð sakamáls* gegn A, áður tilvitnað, 39. málsg. r.